

TOLNA MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

DOMBÓVÁRI JÁRÁSI HIVATALA

SZABÓ LÓRÁND
Polgármester Úrnak

Iktatószám: TO-02R/085/01866-3/2016
Ügyintéző: Dr. Lévai Erika

Dombóvár Város Polgármesteri Hivatala

Dombóvár
Szabadság u. 18.
7200

Tárgy: A Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályának 2016. évi beszámolója

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselőtestület!

A Dombóvári járás lakosságának egészségi állapotáról, Dombóvár város közegészségügyi-járványügyi helyzetéről és a Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályának 2015/2016 évi munkájára vonatkozóan az alábbi tájékoztatót adom:

A Dombóvári járás lakosságának népegészségügyi helyzete

Jelenleg az egészségügyi állapot leírásához szükséges halálzási és demográfiai adatokkal Osztályunk nem rendelkezik és Osztályunkon egészségfejlesztő nem dolgozik.

A Dombóvári járás lakosságának egészségügyi állapotának elemzését a Tolna Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályának munkatársa végezte el. A Dombóvári járás lakosságának megbetegedési és halálzási adatai, illetve térképei az Országos Tisztifőorvosi Hivatal által létrehozott és működtetett Halálzási és Megbetegedési Mutatók Információs Rendszerének (HaMIR) 2016. évi adatbázisából származnak.

1. Halálloki struktúra

A térség halálloki struktúrájában a teljes lakosságot vizsgálva, mindkét nemnél a vezető halállokok, az országos és a Tolna megyei adatokhoz hasonlóan, a keringési rendszer betegségei, második helyen

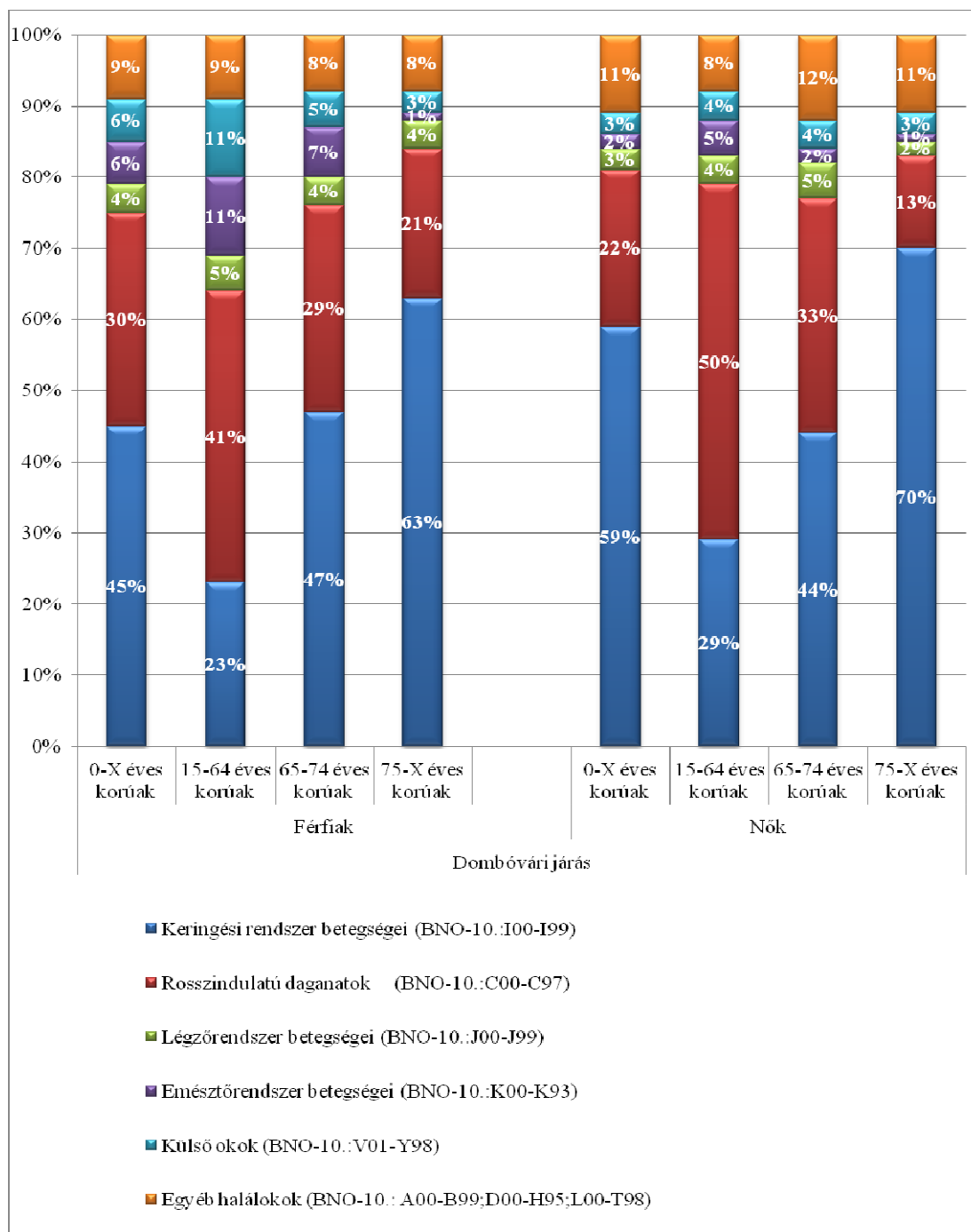
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI OSZTÁLY

7200 Dombóvár, Jókai u. 18. Telefon: (36 74) 466-341 E-mail: titkarsag.dombovar@ddr.antsz.hu

Honlap: www.kormanyhivatal.hu

állnak a rosszindulatú daganatos betegségek. Ezeket követik eltérő megoszlásban a további vizsgált főbb halálokok.

A korai halálozás (15-64 éves korcsoport) esetében a megoszlás ettől eltérő volt. A daganatos megbetegedések a keringési rendszeri betegségeinél nagyobb arányban okoztak többelhalálozást mind a nőknél, mind a férfiaknál ebben a korcsoportban. A lakosság életkorának előrehaladtával a keringési rendszer betegségei okozta halálozás haláloki súlya emelkedett.

2. Okspecifikus halandóság

Megyei, országos szinten a halandóság időbeli alakulásának elemzéséhez, a halálozás torzítatlan összehasonlítása érdekében, a 2009-2013. közötti időszakban a halálokok vonatkozásában Standardizált Halálozási Arányszámok (SHA)¹ kerültek alkalmazásra.

A járások halálozásának időbeli alakulásának vizsgálatára a kis esetszámokból eredő éves ingadozások kiküszöbölése érdekében, az eredmények stabilizálása miatt, hierarchikus Bayes-i tér-idő elemzés² került alkalmazásra, ami megmutatja, hogy a halálozás kockázata csökkent/stagnált/nőtt az országos időbeli változásokhoz viszonyítva.

A halandóság területi egyenlőtlenségeinek vizsgálata Standardizált Halálozási Hányadosok (SHH) számításával történt. Az SHH azt mutatja meg, hogy az adott település lakosságának adott időszakra és halálokokra vonatkozó halálozása hány százaléka az országos halálozási szintnek.

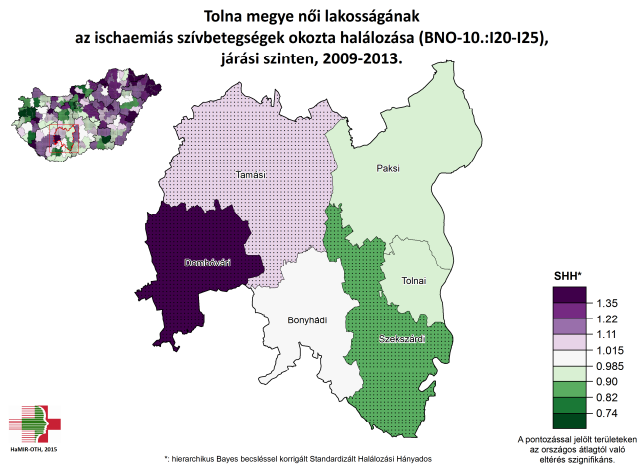
2.1 Keringési rendszer betegségei okozta halálozás

A Dombóvári járás lakosságának keringési rendszer betegségei okozta halálozási kockázata szinte minden korcsoportban az országos időbeli változásokhoz képest nőtt. A betegcsoporton belül kiemelkedően magas volt az országoshoz képest az ischaemiás szívbetegség halálozási kockázata a nőknél, valamennyi életkorban és a 75 év feletti női lakosság körében. A magas vérnyomás és agyér betegségek miatti halálozási kockázat minden korcsoportban nőtt az országos értékekhez viszonyítva, viszont a 15-64 éves lakosság körében kimagaslóan nagy volt a halálozás kockázata.

A keringési rendszer betegségei, az ischaemiás szívbetegségek, valamint a magas vérnyomás és az agyér betegségek következtében bekövetkező halálozás az országos átlag felett volt a Dombóvári járásban. Bizonyítottan a 75 év feletti női lakosság ischaemiás szívbetegség miatti halálozása, a 15-64 éves férfi és női lakosság magas vérnyomás és agyér betegségek miatti halálozása az országos átlagot 50%-al haladta meg.

¹ A Standardizált Halálozási Arányszám (SHA) megmutatja, hogy mennyi lenne a vizsgált terület halálozása, ha a populáció összetétele megfelelné a standard populáció összetételével. Standardnak az Európai standard populáció 1976. évi (0-X, 15-64 éves, 65-74 éves és 75-x éves korú lakosságának) kormegoszlását tekintettük.

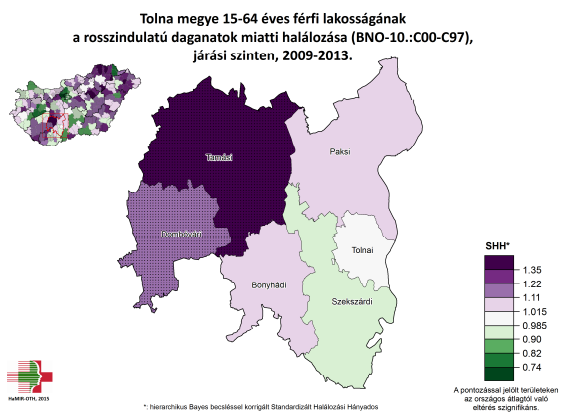
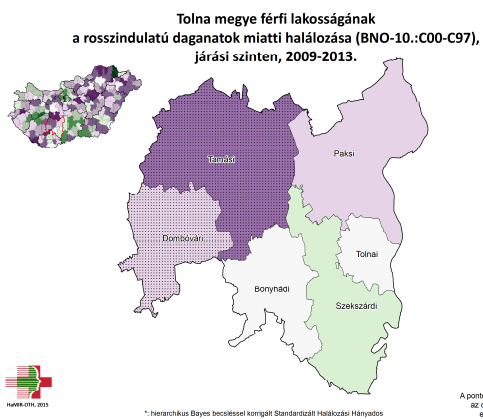
² A Bayes tér-idő elemzés, a járási és települési szinten, az alacsony esetszámokból és vagy kis létszámú népességből eredő bizonytalanságok kiküszöbölésére, azaz az eredmények stabilizálására alkalmazott mutató.

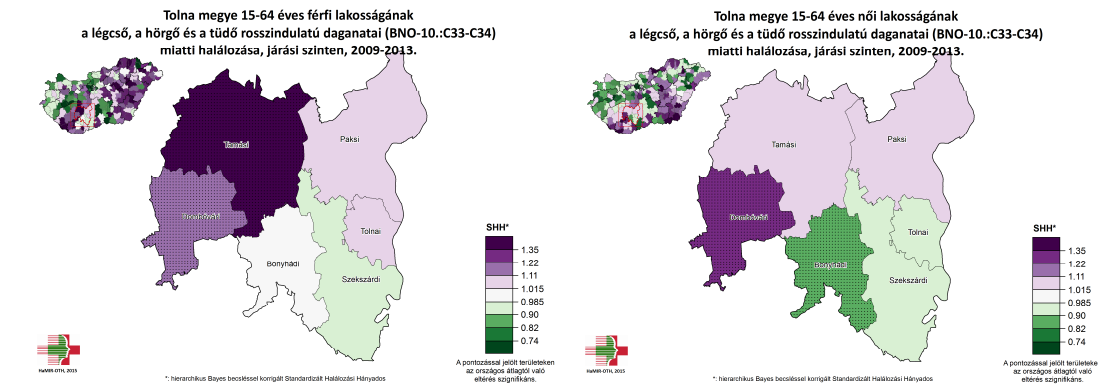
2.2 Rosszindulatú daganatok okozta halálozás

Az országos időbeli változásokhoz képest nőtt a halálozás kockázata a rosszindulatú daganatok közül az ajak, szájüreg és a garat-, a vastagbél, végbél és a végbélnyílás-, a légcső, hörgő és a tüdő-, a prosztata-, valamint az emlő rosszindulatú daganata miatti halálozásoknál.

A Dombóvári járásban élők egyes korcsoportjaiban, a rosszindulatú daganatok egyes betegségcsoportjai következtében bekövetkező halálozás kedvezőtlen eltérést mutatott az országos halálozási szinthez képest. Bizonyítottan magasabb volt az országos szintnél a Dombóvári járásban élő 15-64 éves férfiak rosszindulatú daganatok miatti halálozása.

- Az ajak, szájüreg és a garat rosszindulatú daganata miatti halálozás a Dombóvári járásban kizárólag a férfi lakosság körében volt kedvezőtlenebb az országos szintnél.
- A vastagbél, végbél és a végbélnyílás rosszindulatú daganata miatti halálozás kedvezőtlen eltérése szinte az összes vizsgált korcsoportban magasabb volt az országos átlagnál, mindkét nemet illetően.
- Mindkét nemben a 15-64 éves korcsoportban a légcső, hörgő és tüdő rosszindulatú daganata okozta halálozás szignifikánsan magasabb volt az országos és a megyei átlagnál.

- A bőr rosszindulatú daganata okozta halálozás kedvezőtlen eltérést mutatott szinte az összes vizsgált korcsoportban az országos szinthez képest, azonban a megfigyelt esetek száma alacsony volt.
- A Dombóvári járás 15-64 éves női lakosságának emlő rosszindulatú daganata okozta halálozása az országos szintnél magasabb volt, több mint 30%-os volt az eltérés.

2.3 Emésztőrendszer megbetegedési okozta halálozás

Az emésztőrendszer betegségein belül az alkoholos májbetegségek és májzsugor szerepelt meghatározó súllyal a halálozás vonatkozásában.

Az emésztőrendszer betegségei miatti halálozás elsősorban az idősebb korosztályt érintette, azon belül is a 65-74 éves férfi lakosságot veszélyeztette a Dombóvári járásban.

2.4 Légzőrendszer betegségei okozta halálozás

A légzőrendszer betegségei okozta halálozásban és a krónikus alsó légúti megbetegedések miatti halálozásban főként a 15-64 év közötti férfiak és a 65-74 éves korcsoportú nők voltak veszélyeztetve.

2.5 Alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozás

A 65-74 éves férfiak alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozása 22%-kal haladta meg az országosnak tekintett 100%-ot, amely eltérés statisztikailag bizonyítható volt.

2.6 Dohányzással összefüggésbe hozható halálozás

A Dombóvári járásban a dohányzással összefüggésbe hozható halálozások nőknél a 15-64 évesek körében és a 75 év felettek körében, a férfiaknál kizárólag a 75 év felettek körében haladták meg statisztikailag bizonyíthatóan az országos átlagot.

2.7 Külső okok miatti halálozás

A területi megoszlást tekintve járási szinten a Dombóvári járásban kedvezőtlen eltérést mutatott az országos szinthez képest a balesetek és a közlekedési balesetek okozta halálozás mindkét nemnél, a 65

év feletti korosztálynál, az esések miatti halálozás a teljes női lakosság körében, míg a férfiaknál a 65-74 éves korcsoportban, az öngyilkosság okozta halálozás a férfi lakosság összes vizsgált korcsoportjában és a női lakosság 15-64 év közötti és a 75 év feletti korcsoportjaiban.

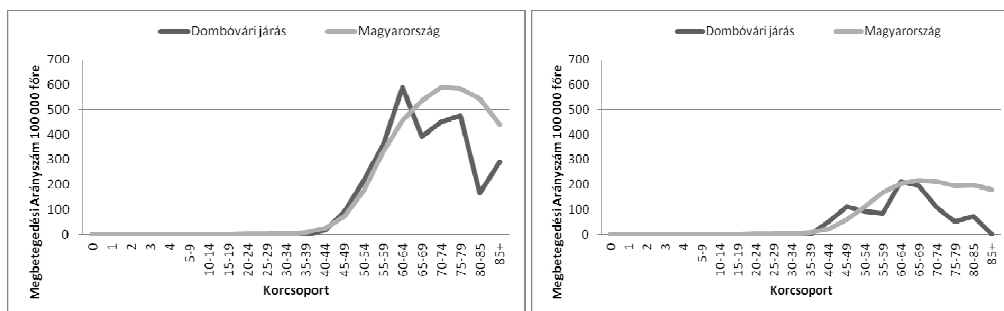
3. MEGBETEGEDÉSI MUTATÓK

Rosszindulatú daganatok okozta megbetegedések

Korcsoport szerinti bontásban az egyes rosszindulatú daganatokban más-más korcsoport volt veszélyeztetve.

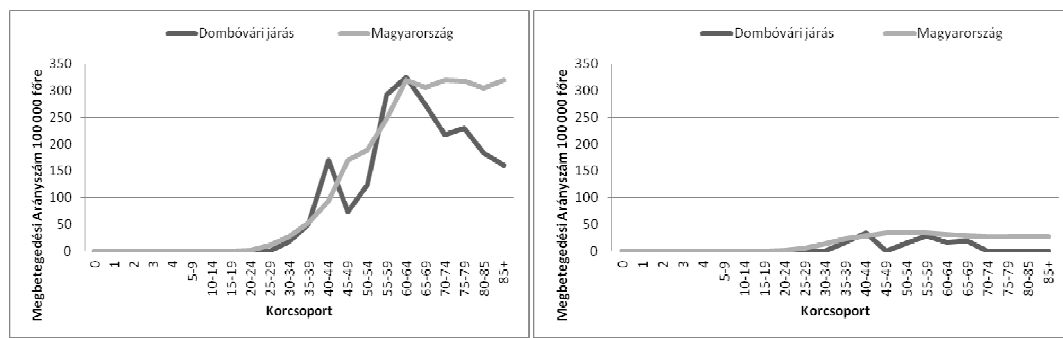
- A légcső, hörgő és a tüdő rosszindulatú daganatos megbetegedések kialakulásában az 55-59 éves férfiak, illetve a 40-49 éves nők voltak veszélyeztetett helyzetben a vizsgált időszakot tekintve.

Magyarország és a Dombóvári járás 0-X éves férfi (bal) és a női (jobb) lakosságának légcső, hörgő és a tüdő rosszindulatú daganata miatti megbetegedésének korcsoportok szerinti megoszlása, 2009-2013.

- A vastagbél, végbél és az végbélnyílás rosszindulatú daganataiban főként a 85 év feletti férfi lakosság és a 65-69 év közötti nők voltak veszélyben.
- Az ajak, szájüreg és a garat rosszindulatú daganata miatt az országos megbetegedési görbénél több 30-54 és 70-74 év közötti férfi betegedett meg.
- A bőr rosszindulatú daganatában a 65-74 év közötti férfi és női lakosság volt veszélynek kitéve a vizsgált időszakban.
- Az emlő rosszindulatú daganata miatti megbetegedés a 40-44 és az 55-59 éves nőket veszélyeztette a Dombóvári járásban.

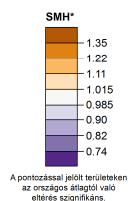
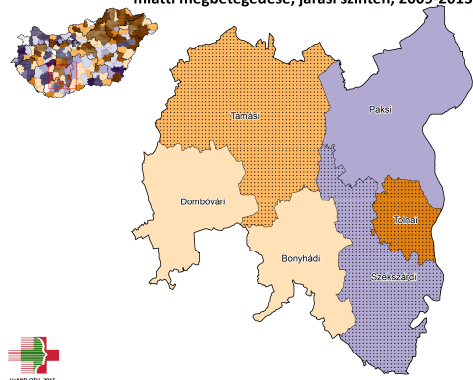
Magyarország és a Dombóvári járás 0-X éves női lakosságának emlő- (bal) és a méhnyak (jobb) rosszindulatú daganata miatti megbetegedésének korcsoportok szerinti megoszlása, 2009-2013.

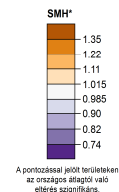
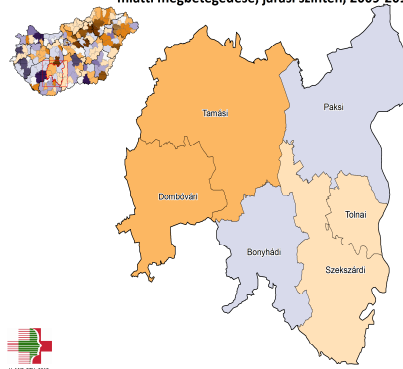
A rosszindulatú daganatok megbetegedés területi megoszlását vizsgálva elmondható, hogy a Dombóvári járás lakosságának megbetegedési hányadosa eltérő volt a vizsgált daganatokban.

- Az ajak, szájüreg és a garat rosszindulatú daganatos megbetegedése a 15-64 és a 65-74 éves férfi lakosság körében volt kedvezőtlenebb az országos szintnél.

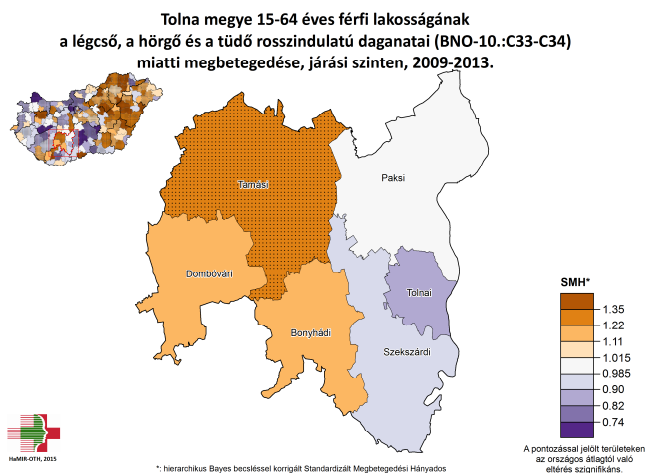
Tolna megye 15-64 éves férfi lakosságának az ajak, szájüreg és a garat rosszindulatú daganatai (BNO-10.:C00-C14) miatti megbetegedése, járási szinten, 2009-2013.

Tolna megye 65-74 éves férfi lakosságának az ajak, szájüreg és a garat rosszindulatú daganatai (BNO-10.:C00-C14) miatti megbetegedése, járási szinten, 2009-2013.

- A vastagbél, végbél és az anus rosszindulatú daganatos megbetegedések a 65-74 éves női lakosság körében voltak magasabbak az országosnak tekintett 100%-hoz képest.
- A légcső, hörgő és tüdő rosszindulatú daganatos megbetegedése az országosnál magasabb volt a 15-64 éves, Dombóvári járásban élő férfiak körében.

- A bőr rosszindulatú daganatos megbetegedése a 65-74 éves férfi és női lakosság körében haladta meg az országos szintet.

Szükséges tennivalók:

A Dombóvári járásban mind a férfiak, mind a nők körében jelentős népegészségügyi súllyal bíró keringési rendszer betegségei okozta megbetegedések/halálozások elkerülhetőek lennének számos, a hétköznapi napi rutinjába beépíthető tevékenységgel (a rendszeres fizikai aktivitással, az egészségtudatos táplálkozással, a káros szenvedélyek elkerülésével, az optimális testsúly kialakításával). A szervezett népegészségügyi szűrések népszerűsítésével, a jelenlegi szűrési korcsoportok szélesítésével, a szűréseken való részvételi arány növelésével, az önvizsgálatok oktatásával/rutinszerű alkalmazásával csökkenthetőek lennének az ajak, szájüreg és a garat-, a vastagbél, végbél és az anus-, a bőr-, az emlő- és a méhnyak rosszindulatú daganata miatti megbetegedések/halálozások. Az idősebb korosztály körében a lelki egészség fejlesztésére (izoláció, elmagányosodás) kellene nagyobb hangsúlyt fektetni. Külön kiemelve az esések megelőzése, azok közül is a csípőtáji törések, amelyek komplex megelőzése összetett feladat: megfelelő lakókörnyezet, megvilágítás, idősek fizikális állapotának és egyensúlyérzékének karbantartása, az életkor előrehaladtával járó mentális és fizikális korlátok tudatosítása a mindennapokban.

Célzott, korcsoportra készített komplex egészségfejlesztési programok kialakításával és folyamatos fenntartásával hosszútávon sikerülhetne csökkenteni a nem fertőző, civilizációs betegségek okozta megbetegedések/halálozások számát.

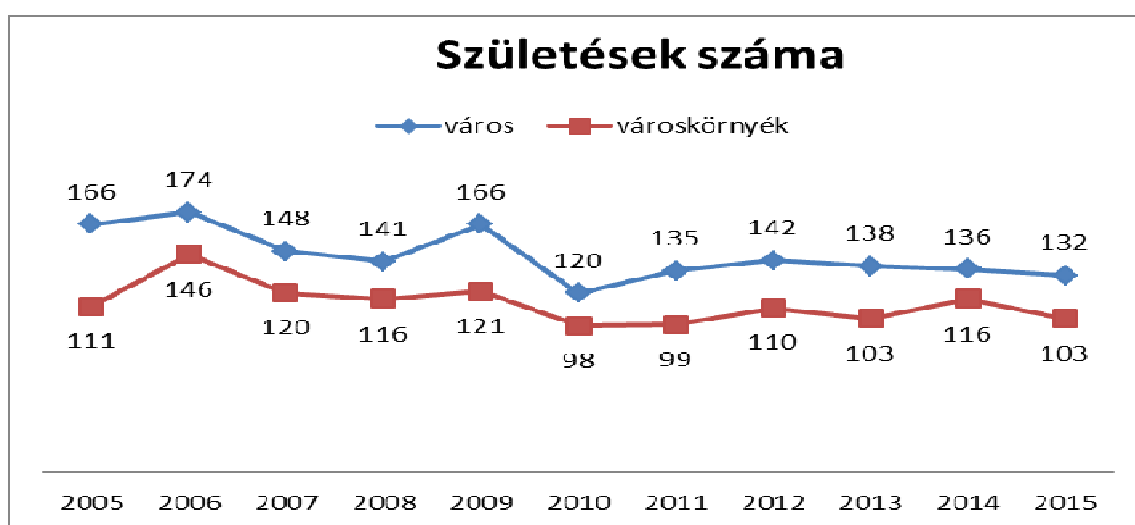
Demográfiai adatok

Dombóvár településre vonatkozó születési adatokat a területi védőnőktől származó adatszolgáltatás alapján az alábbi táblázatban foglaltam össze.

Dombóvár	2013.	2014.	2015.
----------	-------	-------	-------

Élve születések száma	138	136	132
Halvaszülések száma	1	1	0
Koraszülések száma	10	12	10
Csecsemőhalottak száma	1	1	0

Az elmúlt évben Dombóváron összesen 132 csecsemő született. A koraszülöttek száma 10, amely 7,57%-os korafrekvenciát jelent. 1000 gramm alatti születésünk 1 esetben fordult elő, melyből perinatális veszteségünk nem volt. Halvaszülés nem történt. Otthonszülés nem fordult elő.

A Dombóvári járás közegészségügyi- járványügyi helyzete és a Népegészségügyi Osztály 2016. évi, Dombóvár várost érintő hatósági feladatellátása

Egészségügyi igazgatás:

1. Egészségügyi alapellátás helyzete:

I. Háziorvosi ellátás:

Dombóváron 8 felnőtt háziorvosi körzet, valamint 4 házi gyermekorvosi körzet működik. A városban jelenleg valamennyi felnőtt háziorvosi körzet betöltött, viszont az I. számú házi gyermekorvosi körzet működtetését és az ahhoz tartozó iskolaorvosi feladatok ellátását jelenleg helyettesítési megállapodás alapján tudja biztosítani az önkormányzat. A betöltetlen gyermekorvosi körzet ellátásáról és az ahhoz kapcsolódó iskolaorvosi feladatok elvégzéséről más dombóvári házi gyermekorvosi körzet orvosa gondoskodik tartós helyettesítés keretében.

A betöltött praxisokat működtető egészségügyi szolgáltatók társas vállalkozási formában, illetve egyéni vállalkozóként látják el a feladatot érvényes egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedély birtokában.

A háziorvosi szolgálatok közegészségügyi ellenőrzéseit hatóságunk munkaterv alapján végzi. Az elmúlt időszak ellenőrzési tapasztalatai alapján illetékességi területünkön az alapellátást általánosságban megfelelő tárgyi feltételek jellemzik. Munkaterv szerinti ellenőrzéseink során a leggyakrabban előforduló hiányosság az sürgősségi ellátáshoz szükséges orvosi eszközök hiánya, az ellátás során használt orvosi eszközök sterilítási idejének lejáratja, az egyéni vállalkozóként, vagy társas vállalkozás tagjaként egészségügyi tevékenységet végző háziorvosok foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyen kiállított munkaköri alkalmassági igazolásának hiánya, melyek pótlására végzésben hívtuk fel a szolgáltatókat, melyeket minden esetben teljesítették is határidőben.

A több egészségügyi alapellátási tevékenységnek helyt adó Szabadság utcai rendelő épületének leromlott műszaki és higiénés állapota, illetve fűtési rendszerének nem megfelelő működése továbbra is probléma. Az épület repedezett falazatának felújítását az érintett önkormányzat nem végezte el az előírt 180 napos határidőn belül. A tisztasági festés nem került elvégzésre az épületben.

Dombóváron a felnőtt háziorvosoknak, házi gyermekorvosnak és védőnőnek helyt adó Hóvirág u. 1. szám alatti telephelyen ez évben tartott ellenőrzésünk során rögzítésre került a babakocsi tároló és a lépcsőház falának penészesedése, mely hiányosságok az ellenőrzésünket követően megszüntetésre került. A penészmentesség biztosíthatóságához, a folyamatos szellőzés biztosítására, a babakocsi tároló ablakára szúnyogháló felszerelése érdekében nyilatkozattételre szólítottuk fel az épületet fenntartó önkormányzatot.

A háziorvosi körzetek betegei számára valamennyi Dombóváron működő háziorvosi szolgálat biztosítja az előírások szerinti heti minimum 15 óra rendelést, napi minimum 2 óra rendeléssel minden hétköznapon. Valamennyi háziorvos helyettesítési megállapodás alapján biztosítja saját körzetének helyettesítését szabadság, illetve megbetegedés esetén.

II. Fogorvosi ellátás:

Dombóvár város közigazgatási területén 5 közfinanszírozott fogorvosi körzet működik, melyek a dombóvári lakosok ellátása mellett a dombóvári járáshoz tartozó települések lakosainak ellátását is dombóvári helyszíneken biztosítják. A fogászati ellátást végző egészségügyi szolgáltatók érvényes működési engedély birtokában gondoskodnak a körzetekhez tartozó felnőttek és gyermekek ellátásáról egyaránt. A fogorvosi szolgálatok a helyi lakosok ellátása mellett biztosítják az óvodás és iskolás gyermekek fogászati szűrését is.

Valamennyi közfinanszírozott fogászati ellátást biztosító fogszakorvos társas vállalkozás keretében végzi tevékenységét.

A fogászati körzetekhez tartozó betegek részére az ellátás heti 30 órában biztosított, minden hétköznapon. A körzetek fogorvosainak távolléte esetén helyettesítés szintén Dombóváron, illetve egy körzet esetében Kurdon vehető igénybe. Az alapellátás helyettesítéséről jogszabályi előírás alapján minden szolgáltató a saját körzetében maga gondoskodik. 2016 nyarán problémaként jelentkezett, hogy az egymást helyettesítő fogorvosok hosszabb távollétük esetén az ellátás folytonosságáról nem egyeztettek, a helyettesítés megoldatlan volt, így dombóvári fogorvosi körzetek betegei az érintett időszakban ellátatlanul maradtak, a szükséges hatósági intézkedéseket Osztályunk megtette a helyzet gyors rendezése érdekében.

A fogászati rendelők – osztályunk által lefolytatott ellenőrzési tapasztalatok alapján – jól felszereltek, az ellátás személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, azonban a rendelők épületeinek teljes akadálymentesítése csak részben valósult meg. A Szabadság utcai fogorvosi rendelőkhöz tartozó vizesblokkok higiénés szempontból leromlott állapotúak, falazatuk javítást és festést igényel.

Dombóváron a közfinanszírozott fogászati alapellátáson kívül fogászati magánrendelések is működnek érvényes egészségügyi szolgáltatás nyújtására jogosító működési engedély alapján, melynek keretében általános fogászati ellátás mellett nem közfinanszírozott fogszabályozás is helyben elérhető.

Osztályunknál az egészségügyi igazgatás szakterületén végzett kiemelt munkatervi feladatok keretében a fogászati implantátumok beültetésével foglalkozó fogászatok ellenőrzésére került sor 2016-ban. Dombóváron a fenti tevékenységet nyilvántartásunk szerint 2 fogászati magánrendelést működtető szolgáltató végzi jelenleg. Az ellenőrzési tapasztalatok alapján elmondható, hogy az egészségügyi szolgáltatók rendelkeznek a fenti tevékenység végzéséhez szükséges személyi, tárgyi és környezeti feltételekkel.

Ellenőrzéseink során a leggyakrabban előforduló hiányosságok: az egészségügyi ellátásokra vonatkozó közérdekű információk kifüggesztésének hiánya, vagy pontatlansága, a fogászati röntgenkészülékek időszakos műszaki felülvizsgálatának hiánya, egyéni vállalkozóként, vagy társas vállalkozás tagjaként egészségügyi tevékenységet végző fogorvosok foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyen kiállított munkaköri alkalmassági igazolásának hiánya, valamint a sürgősségi ellátáshoz szükséges orvosi eszközök hiánya melyek pótlására végzésben hívtuk fel a szolgáltatókat.

Illetékességi területünkön jelenleg nem működik fogászati ügyeleti ellátás. Hétvégi és munkaszüneti napokon fogászati sürgősségi ellátás a megyeszékhelyen biztosított. A fogászati ügyelet sürgősségi beavatkozások keretében fogeltávolítást, vérzéscsillapítást, idegentest- eltávolítást, törött fog lecsiszolását, gyökércsatorna megnyitását, az előző beavatkozásokhoz szükséges érzéstelenítést és fogászati röntgent köteles elvégezni a hozzá forduló betegeknél.

III. Központi ügyeleti ellátás

A térség központi ügyeleti ellátásáról a budapesti székhelyű Emergency Service Kereskedelmi és Egészségügyi Szolgáltató Kft. gondoskodik Attala, Csibrák, Csikóstóttós, Dalmand, Dombóvár, Döbrököz, Gyulaj, Jágónak, Kapospula, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Nak, Szakcs, Várong, Alsómocsolád, Bikal, Egyházaskozár, Hegyhátmaróc, Mágocs, Mekényes, Nagyhajmás, Szárász, Tófű, valamint Tarrós településekre kiterjedő ellátási területen. Az ügyelet hétköznapokon 16.00 órától másnap reggel 8.00 óráig, hétvégén és munkaszüneti napokon reggel 8.00 órától másnap reggel 8.00 óráig biztosítja a sürgősségi ellátást a lakosok számára.

Az ügyeleti ellátásban résztvevő egészségügyi személyzet az esetek többségében személyes közreműködés, vagy szabadfoglalkozású jogviszony keretében dolgozik hatóságunkhoz benyújtandó előzetes bejelentés alapján, melynek keretében az ellátáshoz szükséges személyi feltételeket hatóságunk vizsgálja. Országos szinten komoly szervezési nehézséget jelent azonban az ügyeleti ellátást biztosító szolgáltatók számára a jogszabályi előírásoknak megfelelő képesítésekkel rendelkező orvosok ügyeleti rendszerbe állítása. A központi ügyeletek ellenőrzését az utolsó negyedévre tervezte be osztályunk.

IV. Járóbeteg ellátás:

Az egyes egészségügyi ellátásokat érintő területi ellátási kötelezettség beutalási rend szerint érvényesül.

Dombóváron rendelőintézeti szakellátás működik. Az ellátások hozzáférhetősége a dombóvári lakosok számára nagyrészt biztosított, a szakellátások jelentősebb része minden hétköznap helyben elérhető.

Területi ellátási kötelezettséggel működő fogszabályozás a Dombóváron lakók számára Kaposváron elérhető.

V. Egyéb

Osztályunkhoz nem érkezett lakossági panaszbejelentés dombóvári alapellátó orvossal szemben 2015-ben és 2016-ban jelentésem írásáig.

Ápolás szakfelügyelet

1. Az ápolás szakfelügyeleti tevékenység az egészségügyi szolgáltatók ápolási, szakdolgozói tevékenységének szakmai felügyeletére terjed ki, vizsgálva annak szakszerűségét, eredményességét, minőségét, egységes ellenőrzési jegyzőkönyveket használva.

A szakfelügyeleti ellenőrzések lebonyolítása a szolgáltatókkal előzetesen egyeztetett időpontokban történik; írásos értesítést küldünk a tervezett ellenőrzésről, a gyors és hatékony vizsgálat érdekében kérjük a szükséges dokumentumok helyszínen történő elérhetőségét.

Dombóváron 8 db közfinanszírozott **háziorvosi szolgáltató** 10 fő szakdolgozó részvételével végzi egészségügyi tevékenységét. A szakdolgozók képesítése az előírt képzési követelményeknek megfelelő.

5 fő körzeti ápoló végzettséggel, 4 fő ápoló képesítéssel, 1 fő általános rendelőintézeti asszisztens (ő ápoló végzettségű szakdolgozó mellett látja el feladatát) képzettséggel rendelkezik.

A felnőtt háziiorvosi szolgálatokban alkalmazott szakdolgozók működési nyilvántartással kapcsolatos kötelezettségüket, továbbképzési kötelezettségüket folyamatosan teljesítik, nyilvántartási igazolásuk, valamint Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarai tagságuk érvényes. Az egészségügyi alkalmasság igazolása az ellenőrzések során érvényes volt, Hepatitis B elleni védőoltásban igazoltan részesültek a szakdolgozók.

A felnőtt háziiorvosi szolgálatok szakdolgozói kevés területi munkát (betegek otthonában végzett ápolást-gondozást) végeznek. A területi munka alacsony számát a területen működő otthoni szakápolási szolgálat munkavégzésével indokolják.

Dombóváron 4 db házi **gyermekorvosi alapellátó szolgáltató** működik. A szakdolgozói feladatokat 5 fő látja el, 2 fő csecsemő és gyermekápoló, 1 fő általános rendelőintézeti asszisztens, 1 fő diplomás ápoló és 1 fő körzeti ápoló (ők együttesen állnak alkalmazásban) szakképesítéssel rendelkeznek.

A házi gyermekorvosi szolgálatokban alkalmazott szakdolgozók működési nyilvántartással kapcsolatos kötelezettségüket, továbbképzési kötelezettségüket folyamatosan teljesítik, nyilvántartási igazolásuk, valamint Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarai tagságuk érvényes. Az egészségügyi alkalmasság igazolása az ellenőrzések során érvényes volt, Hepatitis B elleni védőoltásban igazoltan részesültek a szakdolgozók.

A Dombóváron működő közfinanszírozott **fogászati** alapellátást nyújtó szolgáltatók által foglalkoztatott 5 fő asszisztens képesítése az előírt személyi feltételeknek megfelelő 3 fő fogorvosi asszisztens, 2 fő fogászati asszisztensi képesítéssel rendelkezik. A nem közfinanszírozott fogorvosi szolgáltatók 3 fő asszisztent foglalkoztatnak, 1 fő fogorvosi asszisztens, 2 fő fogászati asszisztensi képesítéssel rendelkezik. 1 fő nem rendelkezik az előírt szakképesítéssel, ezért képzési kötelezettséget vállalva, felügyelet melletti tevékenységet végez. Dombóváron területi ellátási kötelezettség nélkül működő, közfinanszírozott fogászati alapellátás (Vasútegészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft.) 2 fő asszisztent - 1 fő fogorvosi asszisztent és 1 fő fogászati asszisztent –foglalkoztat.

Dombóváron az elmúlt évben a 8 háziiorvosi, a 9 fogorvosi és 2 gyermekorvosi szolgáltató ápolásszakmai ellenőrzése történt meg.

2016. évben a kiemelt munkatervi feladat volt ápolásszakmai szempontból a fogászati ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatók átfogó ápolásszakmai szakfelügyeleti ellenőrzése.

A Dombóváron működő fogászati ellátást nyújtó egészségügyi közfinanszírozott és magán szolgáltatók ellenőrzése során megállapításra került, hogy a szakdolgozók működési nyilvántartással kapcsolatos kötelezettségüket, továbbképzési kötelezettségüket folyamatosan teljesítik, nyilvántartási igazolásuk, valamint Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarai tagságuk érvényes. Az egészségügyi

alkalmasság igazolása az ellenőrzések során érvényes volt, Hepatitis B elleni védőoltásban igazoltan részesültek a szakdolgozók (1 fő folyamatban).

Dombóváron 1 otthoni szakápolási szolgálat rendelkezik egészségügyi tevékenységre jogosító működési engedéllyel. A szakápolási szolgálat ápolásszakmai ellenőrzése során hiányosságot nem tapasztaltunk.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya megkeresése alapján Dombóváron 1 bentlakásos szociális otthon („Arany-sziget”) ápolásszakmai ellenőrzése történt meg. A bentlakásos szociális otthon szakápolásra vonatkozó működési engedéllyel rendelkezik. A szakápoláshoz szükséges személyi és a tárgyi minimumfeltételek biztosítottak. Az ápolásszakmai ellenőrzés során rögzített hiányosságok megszüntetésére nyilatkozattételi felhívás került kiadásra. A szolgáltató nyilatkozata szerint a hiányosság felszámolásra került.

Dombóváron az alapellátásban dolgozó ápolónők munkájával kapcsolatos **panaszbejelentés** 1 esetben érkezett (ügyeleti ellátást végző asszisztensnővel szemben). A panasz szerint ügyeleti ellátás során nem megfelelően viselkedett a szakdolgozó. A panaszbejelentésbe foglaltak alapján etikai vétség gyanúja merült fel, erre tekintettel a panaszbejelentését áttételre került az etikai eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Tolna Megyei Területi Etikai Bizottságának.

Védőnői Szolgálatok szakfelügyelete

A járási vezető védőnő feladatai közé tartozik a védőnői tevékenység szakmai felügyeletének ellátása, a védőnői tanácsadók minimumfeltételeinek ellenőrzése. A védőnői tevékenységgel kapcsolatos panaszok, közérdekű bejelentések kivizsgálása, a szükséges intézkedések megtétele. Közreműködik az egységes, esély-egyenlő védőnői ellátás megvalósításában, a védőnői munka minőségének fejlesztésében. E cél eléréséhez szakmai iránymutatást ad, koordinál, szakvéleményt nyilvánít.

a.) Területi védőnői ellátás

A városban 8 területi védőnői állás van, melyből betöltött 8. Egy védőnő GYED -en van, körzetét tartós helyettesítéssel látják el.

A 4 védőnői tanácsadó mindegyikében (100%) biztosítottak az előírt minimum feltételek. A területi védőnők által ellátható gondozottak létszáma sehol nem haladja meg a 250 főt, ill. a 750 pontot.

A TÁMOP 6.1.4. Koragyermekkori program képzésein IRÁNYTŰ – Védőnői komplex továbbképzésen 6 területi védőnő és a járási vezető védőnő vett részt. ÚJ UTAKON – oktató védőnői képzésen 1 fő, ÚTITÁRS - iskola védőnői képzésen 2 védőnő vett részt.

b.) Iskolavédőnői ellátás

Dombóváron az oktatási intézményekben, működési engedéllyel rendelkező iskolaorvosi rendelőben 2 főállású iskola védőnő dolgozik. A beíratott tanulók létszáma 1763. Az iskola-egészségügyi feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek vizsgálata megtörtént mindkét intézményben.

A munkáltató számítógépet és Stefánia programot biztosít a munkavégzéshez.

A területi védőnői munka mellett 6 kolléganő ellát iskola-egészségügyi feladatot is a város általános iskoláiban.

c.) Kórházi védőnői ellátás

Az intézeti védőnő személyében változás nem történt, napi 4 órában látja el feladatát az újszülött osztályon. EU-s pályázatnak köszönhetően a kórház felújítása befejeződött, melynek következtében az Újszülött Osztály is megújult, megtartva továbbra is a Bababarát Kórház címet. A Gyermekegészségügyi Osztály továbbra is 10 ágygal működik, a kórtermekbe, a társalgóba, nővérpultba új bútor került beszerzésre.

Eszköz vásárlás is történt: szülőágy, szüléshez vakum extraktor, 3D UH készülék, nőgyógyászati vizsgálóágy, az újszülöttek objektív hallásvizsgálásához szükséges hallásvizsgáló készülék, inkubátor, kolposzkóp.

d.) Család Védelmi Szolgálat védőnői tevékenysége

A jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételekben változás nem történt. A tanácsadás ideje nem változott, helye a Járási Hivatal épületében a Kormányablak melletti helyiségbe került át ez évben. A tanácsadás előtt fél órában telefonos előjegyzés működik.

Az „A” tanácsadáson megjelentek száma 2015-ben 182 fő, „B” tanácsadáson megjelentek száma 176 fő, ami lényeges csökkenést mutat a megelőző évhez képest. Az elvégzett műtétek száma 166, megtartott magzatok száma 6 + „A” tanácsadás alapján 3.

e.) Együttműködések, kapcsolatrendszerek

Az alapellátásban dolgozó házi orvosokkal, házi gyermekorvosokkal, a kórházi szakorvosokkal, Újszülött Osztály munkatársaival továbbra is rendszeres a kapcsolatunk. Évente több alkalommal szervezünk közös értekezletet és továbbképzést aktuális témákban.

Gyámhivatali ügyek intézésével kapcsolatos előadás tartására a Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályának osztályvezetőjét hívtuk meg.

Dombóváron működő Biztos Kezdet Gyerekházban a hátrányos helyzetű lakosság számára különböző egészségvédelmi és felzárkózást segítő programokat szerveztünk.

Az oktatási intézményekkel és iskolai e-Bug koordinátorokkal folyamatos kapcsolatot tartottunk. Vetélkedőre 5 csapat jelentkezett, sajnos a II. fordulóra nem jutottak tovább.

f.) Vezető védőnői tevékenység

Tavaly a kiszállások száma 52, melyből szakmai felügyelet 36 alkalom, szakmai látogatás 11, szakmai megbeszélés 31 alkalommal történt. Szakmai tanácsadások száma: 48, szervezett munkaértekezletek 8, szervezett továbbképzés 1 alkalommal történt.

Szakfelügyeletben nem részesült védőnői szolgálat, ill. kolléganő nem volt.

Intézkedést igénylő panaszbejelentés nem érkezett.

Védőnői látogatást nem igénylő család 1 van illetékességi területünkön.

Tervezett otthonszülés nem volt.

Anyatejes táplálás főbb mutatói

1 évet betöltött csecsemők száma 138, melyből 4 hónapos korig kizárólagosan szoptatott 62, 6 hónapos korig 51, 1 éves kor után is kapott anyatejet 48 gyermek. Tavalyhoz képest minimális csökkenés tapasztalható a 4, ill. 6 hónapig kizárólag szoptatott csecsemők arányában, annak ellenére, hogy a védőnők kiemelt figyelmet fordítanak az anyatejes táplálás ösztönzésére.

Tájékoztatás a gyermekvédelemmel kapcsolatos védőnői tevékenységről

Rendszeres, vagy többnyire az esetekhez kapcsolódik az együttműködés a gyermekjóléti szolgálat dolgozóival. A segítségnyújtás és tájékoztatás kétoldalú, korrekt és megfelelő. Esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen, március 31-én települési tanácskozáson vettünk részt. Védőnői jelzés az elmúlt évben 8 volt, védőnői helyzetértékelések száma: 6. A team munka a családok, gyermekek számára legkedvezőbb megoldási javaslatok meghozatalát biztosítja.

Nem tervezett, fontosabb feladatok és eredményük

- **Védőnők adminisztrációs terheinek csökkentése, amely ma már csak az elektronikus dokumentáció vezetésével oldható meg**

A védőnők munkájának informatikai eszközzel történő támogatása a TÁMOP 6.1.4. program keretében **4 körzet** kapott mobil munkaállomást.

- **BCG pótolások szervezése**

Oltóanyag hiány miatt elmaradt oltások száma 49 volt. A Kórház Gyermekosztályán két ütemben került sor a pótolás megszervezésére, együttműködve az intézeti védőnővel, és a komlói járási vezető védőnővel, mivel Baranya megyéből is voltak csecsemők. A ütemterv alapján a területi kolléganők értesítették az oltandókat az oltás időpontjáról, helyszínéről. Az oltandók listáját oltás előtt és oltás után is egyeztetjük az intézeti védőnővel. Az oltás beadása rendben zajlott, melynek köszönhetően 100%-ban sikerült pótolni az elmaradt oltásokat.

- **Védőnői tanácsadók felújítása**

DDOP-3.1.3/G-14 „Egészségügyi alapellátás fejlesztése” pályázat keretén belül Dombóváron 2 tanácsadót korszerűsítettek, újítottak fel.

Dombóváron a Kertvárosi tanácsadóban megtörtént az akadálymentesítés (liftépítés), az épület hőszigetelése, nyílászárók cseréje, akadálymentes WC kialakítása. Eszközbeszerzés során szűrő audiométert, Lang tesztet, demonstrációs babát, és Ambu babát kapott a szolgálat.

Újdombóváron az épület külső hőszigetelése, nyílászárók cseréje, épület körül járda és rámpa építése, udvarban parkolási lehetőség kialakítása, bejárati ajtó cseréje valósult meg. Bent az épületben akadálymentes WC-t alakítottak ki, kicserélték a járólapot, minden helyiséget kifestettek és BRAILLE-írásjelű táblák kerültek kihelyezésre bent és kint, valamint mobil zajszűrő egységet szereltek fel a hallókészüléket viselők számára. Egészségfejlesztéshez demonstrációs babát kaptak a védőnők.

Járványügy

Dombóvár városban a járványügyi helyzet 2015-ben és 2016-ban, jelentésem írásáig kedvezően alakult, rendkívüli járványügyi esemény nem volt. A bejelentendő fertőző megbetegedések száma 2015 évhez viszonyítva csökkent. 2015-ben bárányhimlő, rotavírus és calicivírus járványt detektáltunk a településen. 2016-ban Dombóvár város területén 2 közösségi járványügyi eseményt vizsgáltunk ki, amelyek hányással, hasmenéssel járó tüneteket okoztak.

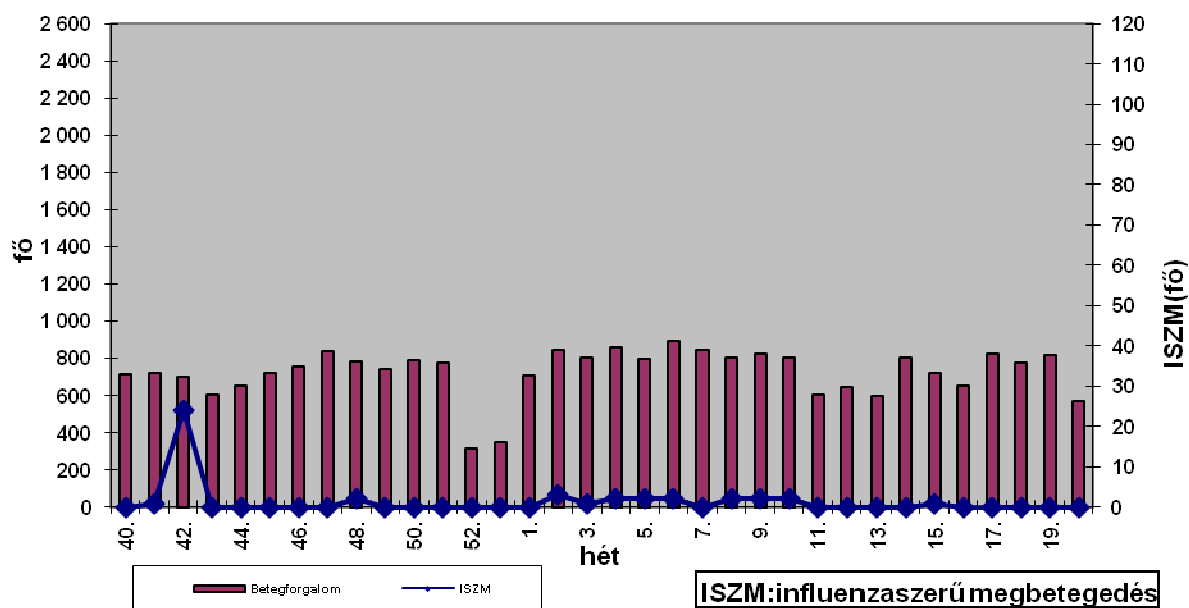
Influenza szezon 2015/2016

A 2015/2016 évi szezonban az influenza figyelőszolgálat adatai alapján, az influenza vírus aktivitása Dombóvári járás területén nem haladta meg a járványos küszöböt. Influenza megbetegedések közösségi halmozódását nem regisztráltuk a járásban.

A Dombóvári járás területén az influenza figyelőszolgálat keretében 4 háziorvosi praxis került kijelölésre. A szezonális influenza ideje alatt (2015. 40. héttől 2016. 20. hétig) hetente jelentették Osztályunk fele a kijelölt háziorvosok az előző hét betegforgalmi adatait, valamint az influenzaszerű megbetegedések számát (ISZM).

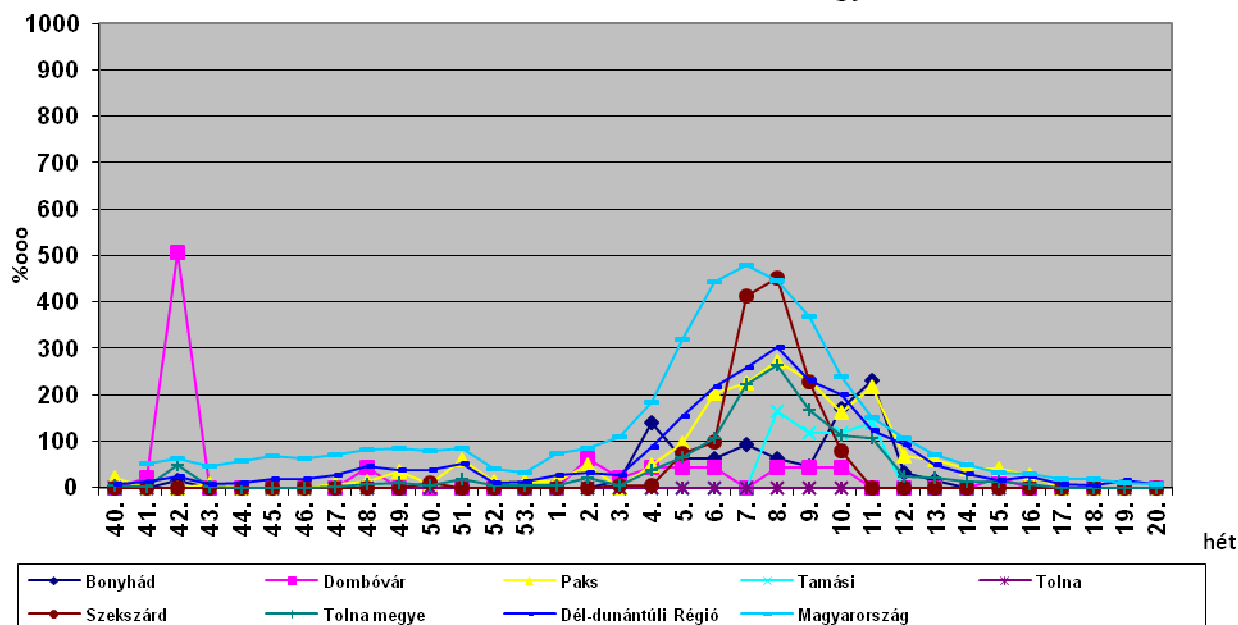
A hetenként orvoshoz fordulók száma átlagban 700-800 fő/hét között mozgott, ami kicsit kevesebb, mint az előző szezonban volt (1000 fő/hét). A betegforgalom az 52. és 53. héten az ünnepek miatt volt alacsonyabb. Az alábbi grafikonon láthatjuk, hogy az influenzaszerű megbetegedések (ISZM) száma az egész szezon ideje alatt kiugrást nem mutat, sporadikus megbetegedések fordultak elő, halmozódás nem volt. A 42. héten látható kiugrás adattorzítást tükröz, jelentési hiba miatt.

Influenza figyelőszolgálat, Dombóvári Járási Intézete, 2015-2016.

Az alábbi grafikonon az influenzaszerű megbetegedések összehasonlító területi ábrázolását tekinthetjük meg Tolna megyében, járásonként.

Járási influenza morbiditás, Tolna megye, 2015/2016.

Az influenza szezonban az influenzaszerű tünetekkel orvoshoz fordulók száma Dombóvári járás területén összesen 44 fő volt, ami nagyságrendekkel kevesebb, mint az előző szezonban volt (409 fő). A legmagasabb számban a 15-24 éves korosztály, az esetek 22,72 %-a (10 fő) és a 35-59 éves korosztály,

az esetek 20,45%-a (9 fő) fordult orvoshoz a szezonális influenza ideje alatt. Megjegyzendő, hogy valamennyi korcsoportból jelentettek influenzaszerű tünetekkel megbetegedéseket.

A figyelőszolgálat ideje alatt „sentinel”, mintavételre kijelölt orvos nem dolgozott a járási intézet területén. Az alapellátásban dolgozó orvosok részéről mintavételezés nem történt.

Ebben a szezonban is térítésmentesen biztosította az állam az oltóanyagot azoknak, akik koruk, alapbetegségük, terhesség miatt vagy munkakörüik okán fokozottan veszélyeztetett kockázati csoportba tartoztak, másrészt a kockázati csoportokba tartozókat a fertőzés átvitele révén veszélyeztető személyek (egészségügyi és szociális intézmények dolgozói) voltak.

A Dombóvári járásban 4600 adag térítésmentes, 3 komponensből álló felnőttkori oltóanyag állt rendelkezésünkre. Az oltóorvosok e vakcina mennyiségnek 68,52 %-át, 3152 adagot oltottak el, ez valamivel kevesebb, mint a 2014/2015-es szezonban eloltott mennyiség (70,95 %-át oltották el, 3264 adagot)

Az oltóanyag a 65 éven felülieknél került legmagasabb számban eloltásra (2112 adag, a felhasznált vakcina 67,00%-a), majd ezt követte a szív-, érrendszeri betegségben szenvedőknél az oltóanyag felhasználás (186 adag, 5,9%). Az egészségügyi dolgozók körében 8,28 %-ban került felhasználásra az influenza elleni oltóanyag, ami valamivel több, mint a tavalyi oltottsági adat.

Az 15 adag, rendelkezésre álló gyerekkori influenza elleni oltóanyagot (6 hónapos kortól – 35 hónapos korig adható) rizikócsoportokba tartozó gyermekeknél a háziorvosok 46,66 %-ban oltották el.

2. Enterális fertőzések, járványok

A járványügyi munkánk jelentős részét teszi ki a hányással, hasmenéssel jelentkező un. enterális fertőzések kivizsgálása, terjedésének megakadályozása.

2015-ben enterális fertőző megbetegedések halmozódásáról 3 esetben, míg 2016-ban 2 esetben érkezett bejelentés Osztályunkhoz. 2015-ben Dombóvár város területén 3 közösségi járványügyi eseményt vizsgáltunk ki (2 rotavírus és 1 calicivírus járványt), amelyekről az előző beszámolómban részletesen írtam.

2016-ban Dombóvár város területén 2 **közösségi járványügyi eseményt vizsgáltunk ki**, amelyek hányással, hasmenéssel járó tüneteket okoztak. Mindkettő járványnál a fertőzést okozó kórokozó kimutatására történt mintavétel, az elvégzett laboratóriumi vizsgálatok egyik esetben nem igazoltak fertőző ágenszt, a másik esetben calicivírus igazolódott.

Az ismeretlen eredetű járványt február hónapban a József Attila Általános Iskolában regisztráltuk. A József Attila Általános Iskola orvosa értesítette a Osztályunkat az iskolában észlelt magas hiányzási számról, valamint a rendelésén megjelent tanulók enterális megbetegedéséről. A gyermekeknél a vezető tünet a hasmenés volt, amely 1-2 alkalommal fordult elő. Láz nem volt, hányinger, gyomorfájás, rossz közérzet elvétve fordult elő. Az elvégzett járványügyi vizsgálat alapján a fertőzésnek kitett személyek száma 605 fő (547 fő tanuló, 58 fő dolgozó) volt, betegek száma 105 fő (94 fő tanuló, 11 fő

dolgozó) volt. Mikrobiológiai vizsgálatot 7 főnél kezdeményeztünk, a laboratóriumba 5 főtől érkezett meg a minta. *A minták bakteriológiailag és virológiailag is negatívak lettek.* A Tolna Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály munkatársai ételmintát vettek a József Attila Általános Iskolát ellátó főzőkonyháról, valamint a József Attila Általános Iskola tálalókonyhájáról. Az ételmintákban (02.03. ebédre feltálat burgonyasalátában) Coliform, Pantoae spp, Staphylococcus, B.cereus és Enterobacter került kimutatásra. Felületi tisztasági mintavételezésre a József Attila Általános Iskolát ellátó főzőkonyhán történt. A felületi tisztasági mintákból (húselőkészítő munkapult, konyhakilincs, tálalópult) B. cereus igazolódott, a dolgozók kézfelület mintái negatívak lettek.

Az elvégzett vizsgálatok alapján a fertőző forrást nem sikerült felderíteni. A járvány hátterében kombinált terjedési módot (direkt/indirekt kontaktus, élelmiszer útján) és többes etiológiát (nem igazolt enterális vírus és baktérium) tételezünk fel.

Április hónapban az Arany-sziget Idősek Otthon vezetője lezajlott Calicivírus járványról értesítette osztályunkat. Fertőzésnek kitett személyek száma 117 fő (gondozottak száma: 73 fő, dolgozók száma: 44 fő) volt. Betegek száma 36 fő (gondozottak száma: 34 fő, dolgozók száma: 2 fő) volt. Tünetek: hányás, hasmenés; láz nem volt. A gyógyulás 1-3 napig tartott. Mikrobiológiai laboratóriumi vizsgálat 3 főnél történt, akikenél calicivírus fertőzést igazolt a vizsgálat. A kórokozó feltehetőleg direkt és indirekt úton terjedt. A szociális otthon vezetője saját hatáskörben, a közösségi halmozódás kezdetekor látogatási tilalmat rendelt el. A dolgozóknak egyéni védőfelszerelés biztosított volt. Felhívtuk a figyelmet az egyéni védőeszköz használatának fontosságára az ápolási folyamatok alatt, valamint a záró fertőtlenítés elvégzésére.

Az **enterális bakteriális megbetegedések** közül Salmonellosissal 2015-ben és 2016-ban is (jelentésem írásáig) 1-1 főt jelentettek. A Campylobacteriosis megbetegedés 3 főt érintett a városban 2015-ben, 2016-ban 4 főt jelentettek. A fertőző beteg székletéből tenyésztett kórokozó jelenlétét igazoló, pozitív lelet minden esetben rendelkezésre állt a járványügyi kivizsgálások végrehajtásához. Salmonellosisban és Campylobacteriosisban megbetegedett személy környezetében járványügyi megfigyelés alá helyezést nem kezdeményeztünk, munkakörtől való eltiltás nem volt.

Rotavírusos gastroenteritis (laboratóriumi vizsgálattal igazoltan vírusos eredetű) hasmenéssel, hányással járó fertőző megbetegedéssel 31 személyt jelentettek be 2015-ben az egészségügyi szolgáltatók, 2016-ban 5 főt jelentettek. A 2015 évi magasabb esetszám oka, a vírus által okozott járványok megjelenése volt a közösségekben.

A bejelentett fertőző megbetegedések kivizsgálása 2015-ben és 2016-ban is maradéktalanul megtörtént. A folyamatos és záró fertőtlenítést az esetek legnagyobb részében az orvosok útmutatása alapján az intézmények, illetve az érintett közösségek elvégzik. A folyamatos fertőtlenítési munkálatokhoz igény esetén szakmai segítséget nyújtunk.

3. Hepatitis fertőzéssel bejelentett akut eset 2015 és 2016 évben nem volt Dombóvár városban. Újonnan diagnosztizált, krónikus Hepatitis B vírus hordozást detektáltunk, ahol a szükséges járványügyi intézkedéseket a környezetben részben tudtuk megtenni illetve részben valósultak meg. A fertőző beteg

környezetében élő személy az önkéntesen igénybe vehető, a megbetegedési veszély elhárítására felajánlott védőoltás lehetőségével nem élt, nem fogadta el.

4. Veszettség megbetegedéssel kapcsolatos hatósági feladatok ellátása pontosan szabályozott, eljárási rendje módszertani útmutatókban deklarált.

Veszetség gyanús sérülést, ahol az expozíciót okozó állat nem volt megfigyelhető a dombóvári járásban az észlelő orvosok jelentései alapján 2015-ben összesen 13 fő, ebből Dombóvár városban 7 fő, 2016-ban jelentésem írásáig a járásban összesen 16 fő, ebből Dombóvár városban 5 fő szenvedett el, őket védőoltási sorozatban részesítették. Tavalyi és tárgy évben is az oltandóknál a sérülést okozó állat többnyire háziállat volt (ismeretlen, gazdátlan kutya illetve macska), ugyanakkor egy-egy esetben vadonélő állat (róka,) valamint rágcsáló is szerepelt a sérülést okozó állatok között.

Azon esetek pontos számáról osztályunk nem rendelkezik átfogó adattal, ahol a veszettség fertőzésre gyanús sérülésnél a harapást okozó állat megfigyelésére lehetőség van, mert a veszettség-fertőzésre gyanús sérülésekkel kapcsolatos eljárásokról szóló, az Országos Epidemiológiai Központ Módszertani Levelé alapján, ezen eseteket az észlelő orvosnak a hatósági állatorvos felé kell jelezni. Ennek ellenére 2016-ban a járásban jelentésem írásáig összesen 63 fő, ebből Dombóvár városban 38 fő esetében kezdeményeztünk hatósági állatorvosi megfigyelést, valamennyi beteg a kórház traumatológiai szakrendelésén jelentkezett ellátásra sérülésével. A Kórház megállapodás alapján Osztályunknak küldi a sérülésekről a bejelentéseket, melyeket munkatársaink továbbítanak a hatósági főállatorvos részére.

5. Egyéb fertőző megbetegedések a következők voltak Dombóvár városban: 2015. évben bárányhimlővel 201 főt (területi bárányhimlő járvány volt Dombóváron), 2016-ban 69 főt, skarláttal 1 főt (2016-ban), járványos kötőhártya gyulladással 2015-ben 3 főt, 2016-ban 1 főt jelentettek osztályunknak.

Életkorhoz kötött kötelező védőoltással megelőzhető fertőző megbetegedések közül szamárköhögés, mumpsz, rózsahimlő, kanyaró, tetanusz nem fordult elő.

6. Közösségben újonnan diagnosztizált, Koch pozitivitást mutató tbc-s megbetegedés nem volt a tavalyi év folyamán és jelentésem írásáig 2016-ban. Újonnan diagnosztizált TBC megbetegedés a Dombóvári Tüdőgondozó éves jelentése szerint 3 főnél volt 2015-ben.

7. A fejtetvesség továbbra is problémát jelent illetékességi területünkön. A gócként funkcionáló családok, kis közösségek életviteli és szociális problémáiból adódó visszatérő fertőzések megoldása összetársadalmi problémává vált, túlmutat Osztályunk lehetőségein. A fejtetvesség kezelése (tetűirtószeres kezelés, serke eltávolítása) elsősorban a szülő feladata, kötelessége! Tapasztalataink szerint az esetek túlnyomó többsége a „gondatlan szülői” magatartásra vezethető vissza. Osztályunkon nem dolgozik egészségőr munkatárs, 2015 és 2016 évben is a Szekszárdi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály egészségőr munkatársának személyében kaptunk segítséget a gócgyanús családok látogatásához, a tetves személyek kezeléséhez. Az oktatási- nevelési intézményekben a tetvességi vizsgálatokat a védőnői szolgálat folyamatosan végzi. A szükséges tetvetlenítéseket a helyszínen, vagy a tanácsadóban végrehajtják. A védőnők jelentései alapján a nagymértékben és

ismételten tetvesnek talált gyermekeket nyilvántartásba vesszük és az otthonukban a család minden tagjára kiterjedően munkatársaink lehetőség szerint elvégzik a fejkezelést és megadják a szükséges felvilágosítást a szülők részére. A 2015 és 2016 év kiemelt munkatervi feladatainak megfelelően átfogó óvodai és általános iskolai tetvességi szűrővizsgálatokat szerveztünk és hajtottunk végre.

2015 évben Dombóvár városban 56 egységben 7476 személy vizsgálatára került sor az ÁNTSZ, a védőnők és az iskolaorvos közreműködésével. A fejtetvesség mértéke az óvodákban 1,12 %, az általános iskolákban 1,65 %, a gócgyanús családoknál 33,3 % volt. 2016. évben jelentésem írásáig 39 egységben 4796 személy vizsgálatára került sor. A fejtetvesség mértéke az óvodákban 2,58 %, az általános iskolákban 1,63%, a gócgyanús családoknál 18,18 % volt. A számadatok azt mutatják, hogy a tetvesség mértéke 2016 évben a gócgyanús családoknál közel a felére csökkent.

8. Az életkorhoz kötött védőoltások teljesítése illetékességi területünkön folyamatos oltások és a kampányoltások teljesítése tekintetében igen magas (99%), vagy a feletti.

9. Védőoltásokkal kapcsolatos ellenőrzések:

2015. évben Dombóvár városban 8 oltókörnél, 3 kampányoltókörnél, 2016. évben 5 oltókörnél, 1 kampányoltókörnél végeztünk ellenőrzéseket az éves kiemelt munkatervi feladat részeként a vakcinát tároló egészségügyi szolgáltatóknál **a hűtlánc biztosításának ellenőrzése** céljából és a védőoltási tevékenység felügyelete keretében.

Ellenőrzések tapasztalata alapján elmondható, hogy Dombóvár városban az oltóanyagok tárolási körülményei megfelelőek. Az oltóanyag tárolás során a hűtőszekrények hőmérsékletének monitorozását és dokumentálást megfelelően végzik. A hűtőszekrényeknél a tájékoztató táblák ki vannak függesztve az áramtalanítás elkerülése érdekében. A népegészségügyi osztálytól az oltóanyag szállítását többnyire a védőnők, de esetenként az oltóorvosok is végzik. A szállításhoz hűtőtáska és jégakku biztosított. A szállítás során hőfok monitorozás nem történik. A védőnők az oltásokat megfelelően dokumentálják. A szűrőpróbaszerűen elvégzett ellenőrzések alapján a havi oltási jelentés adatai, a védőoltás kimutatás nyomtatványban vezetett oltási adatok és a gyermek-egészségügyi törzslapon vezetett oltások adatai megegyeznek. Dombóvár városban 2015 és 2016 évben hűtlánc megszakadásáról osztályunkhoz bejelentés nem érkezett.

A védőnői jelentések alapján Dombóvár városban tartós védőoltás elmaradás nincs, 2016-ban 1 gyermek alapbetegsége miatt, szakorvosi vélemény alapján kapott felmentést az egészségügyi hatóságtól az életkorhoz kötötten kötelező védőoltás beadása alól.

10. Kiemelt munkatervi feladatok teljesítése.

2015 évben kiemelt munkatervi feladat részeként a **bentlakásos szociális otthonokban** átfogó közegészségügyi ellenőrzést és felmérést végeztünk az alap- és szakápolási feladatokat ellátása vonatkozásában. Dombóvár városban mindhárom szociális otthonban megtörtént az ellenőrzés. Komplex ellenőrzés keretében több hiányosság került megállapításra. A Tamasz és Platán Otthon

vonatkozásában az előző beszámolómban ezekről részletesen beszámoltam. Az Aranyziget Idősek Otthonában az alábbiak voltak:

- A hotel részen négy szoba, a hozzájuk kapcsolódó vizes blokkal vízesedett, a fal átázott, a vakolat több helyen hullott, penészesedett, ez a folyamat megfigyelhető volt a folyosón is a falfelületeken.
- A hotel részen az egyik szobában és a folyosó végén a linóleum-borítású padozat feltöredezett, hiányos, felszakadozott, így nehezen tisztítható, fertőtleníthető volt.
- Az általános részen található nemenkénti, gondozottak részére biztosított WC helyiségeknél az ajtók alja kirohadt, nem takarítható, fertőtleníthető a nagyfokú amortizáció miatt. A fürdőkön lévő ajtóknál a festék levált az ajtóról, a felület egyenetlen, valamint a radiátorról szintén pergett le a festék, rozsdásodott.
- A veszélyes anyagok és veszélyes készítmények felhasználása tekintetében az ellenőrzés időpontjában nem tudták bemutatni a bejelentést, amely a szolgáltató nevében, az egység nevében és a felelős személy nevében bekövetkezett változást mutatja.
- 1 fő szakápoló érvényes Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarai Tagságát a helyszínen bemutatni nem tudták.

Az üzemeltetőtől a hiányosságok felszámolására, vállalható határidővel a nyilatkozatot megkaptuk, felszólító végzés kiadása folyamatban van..

2016-ban kiemelt munkatervi feladat részeként helyszíni ellenőrzést végeztünk az alapellátását nyújtó egészségügyi szolgáltatóknál az **online fertőző beteg bejelentő rendszer (OSZIR) használata** szempontjából. Ellenőrzések száma Dombóváron: 5, nyilvántartott egységek száma 13. Az ellenőrzött egységek vonatkozásában elmondható, hogy a szolgáltatók regisztráltak, egy szolgáltatónál nem történt még fertőző beteg bejelentés.

Másik kiemelt munkatervi feladat tárgy évben a gyermek háziorvosi rendelők kézfertőtlenítési rendszerének és gyakorlatának felmérése. Nyilvántartott egységek száma: 4, ellenőrzések száma:2. Az elvégzett ellenőrzések alapján hiányosság nem került megállapításra.

Harmadik kiemelt munkatervi feladatként került meghatározásra az alap - és szakápolási feladatokat ellátó bentlakásos szociális intézmények kézhigiénés tevékenységének vizsgálata, felmérése. Ellenőrzendő egységek száma Dombóváron 3, ellenőrzött egységek száma: 1. Az ellenőrzés során hiányosságot nem regisztráltunk.

11. Panasz- illetve közérdekű bejelentések

2015. évben 3 közérdekű bejelentés volt, melyekre az előző beszámolómban részletesen kitértem.

2016. évben nem érkezett bejelentés Osztályunkhoz járványügyi szakterületet érintően.

Élelmezés- és táplálkozás- egészségügy

Élelmezés-, és táplálkozás-egészségügyi tevékenységünkben a *táplálkozás-egészségügyi ellenőrző tevékenység*, valamint a *megelőző jellegű tevékenységek* dominálnak. 2015. április óta Dombóvár város és a Dombóvári járás területén 1 fő közegészségügyi felügyelőre hárul e szakterület, továbbá a település-egészségügyi szakterület együttes felügyelete, így a halmozott kapacitáshiány mindkét szakterületen folyamatosan továbbra is érzékelhető.

1. Táplálkozás egészségügyi és dietetikai ellenőrzések, vizsgálatok:

Az élelmezés-egészségügyi szakterületen munkánk prioritását a közétkeztetést végzők ellenőrzésének a 2015. szeptember 1-től hatályba lépett a közétkeztetést szabályozó, a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben foglaltak, valamint a TMK Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya kérésére végezett főzőkonyha ellenőrzések jelentik. Az ellenőrzések súlypontját továbbra is a gyermekélelmezés, valamint az idősek ellátó szociális étkeztetés területei jelentik.

Az előző jelentéskészítés óta eltelt időszakban a Tolna Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya megkeresése alapján ellenőriztük a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény által üzemeltetett **Aranysziget Idősek Otthona főzőkonyháját**, valamint vizsgáltuk az otthon által biztosított szociális étkeztetés feltételeit közegészségügyi, kémiai biztonsági és táplálkozás-egészségügyi szempontból. Az ellenőrzés és az azt követő iratbemutatás tapasztalatai alapján az anyagkiszabatok mennyiségi előírásai teljesültek, az előírt, illetve tiltott alapanyagok megléte illetve használatának elkerülése megfelelő, az étlapok megfelelő adattartalommal elkészültek és kifüggesztésre kerültek. Az étkeztetett átlagosan 300 fő mintegy 1/3-a orvosi indikáció alapján igényel diétás étkeztetést (cukorbeteg, epebeteg, laktóz-intoleranciával rendelkezők). Gluténmentes étkeztetési igény nem volt, annak tárgyi-, kialakítottsági feltételei a konyhán nem adóttak; ilyen igény felmerülése esetén a gluténmentes étkezést külső forrásból kellene biztosítani. Az új, elektronikus alapú WIN-MENZA tápanyagszámító program adatfeltöltése megtörtént, azzal végzik a receptúrák és anyagkiszabatok alapján az elkészített étlapok tápanyag-tartalmának számítását. A kiadott ételek számított tápanyagtartalma megfelelőségének részletes ellenőrzését szinte ellehetetleníti részünkről, hogy egyrészt a humán erőforrás kapacitás folyamatosan hiánya továbbra is fennáll, továbbá Osztályunknál nincs dietetikus végzettségű felügyelő. Az alkalmazott WIN-MENZA programban rögzített rendkívüli mennyiségű alapanyagot (alapanyagok, receptúrák) ismételtelen fel kellene vinni az Osztályunk részére központilag biztosított Nutricomp programba, mert az egyes, konkrét programokkal végzett számítások eredményei más programmal nem ellenőrizhetőek, az egyes programok között nincs kompatibilitás.

Saját munkatervi feladataink alapján Dombóváron további 2 ellenőrzés tartottunk:

- A **Dombóvári Szent Lukács Kórház főzőkonyháján** tartott ellenőrzés során feltárt (eszközök, helyiségek karbantartottságával, működőképességével kapcsolatos) hiányosságokat az üzemeltető nyilatkozatát követően kiadott végzésünk alapján határidőn belül megszüntette. Ugyanezen

végzésben intézkedtünk arra is, hogy az üzemeltető számításokkal is igazolja azt, hogy az ellátottak étkeztetése korcsoportonként is megfelel a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben előírtaknak. Az utóellenőrzés alkalmával megállapítottuk, hogy az ellátottak étkeztetésében a só bevitel és a számított Ca-tartalom az „CT-EcoSTAT Élelmezés” elnevezésű programmal végzett számítások alapján megfelelő. Sajnálatosan az ételek energiatartalma viszont nem volt megfelelő, mert az üzemeltető a meglévő finanszírozási feltételek mellett magasabb kalóriatartalmú élelmiszereket csak a gyógyszer, laboratóriumi vegyszer vagy közüzemi díjak mennyiségének rovására tudna biztosítani, az pedig már a gyógyító munkát lehetetlenítené el. A városban teljes körű diéta biztosítására megfelelő módon továbbra is a Szent Lukács Kórház főzőkonyháján van lehetőség, azonban információink szerint ez irányú külsős igény még nem merült fel.

- Az Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet által üzemeltetett „**Apáczai Konyhá**”-n tartott ellenőrzést követően megállapítottuk, hogy a főzőkonyha közegészségügyi-kémiai biztonsági működési alapfeltételei megfelelőek. A közétkeztetésről szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben foglalt előírások teljesülése érdekében az üzemeltető nyilatkozatát követően felszólító végzésben intézkedtünk az ellátottaknak készült étrendek alapján a megfelelő, számított tápanyagtartalom korcsoportonkénti bontásban történő elkészítéséről és bemutatásáról. Konkrét teendőként kértük a megfelelő sóbevitel és Ca-tartalom igazolását, a teljes kiőrlésű termékek, a húsok és szárzészta előírás szerinti gyakoriságának biztosítását. E hiányosságok meglétét nagyrészt indokolta, hogy az anyagnyilvántartáshoz korábban használt dos alapú MENZA programot 2016 februárjában sikerült csak leváltani a tápanyagszámításokhoz alkalmasabb, jelenleg is használt WIN-MENZA programra. Ugyancsak intézkedtünk a diétás étkeztetés szabályszerű biztosítására, melyet az üzemeltető az igénylő és orvosi igazolások alapján jogosultak (átlagosan 20 fő) részére a szükséges feltételekkel rendelkező Bölcsődei Főzőkonyhán rendelt meg. Az intézményekbe az étel kiszállítása az üzemeltető 2 gépkocsijával történik. Az utóellenőrzés alkalmával az üzemeltető képviselője az előírt adatokat, igazolásokat bemutatta, egyúttal jelezte: pontos, korcsoportonkénti adagolás a napi főzés során alig lehetséges, mert a József Attila Általános Iskola napi átlagban 400 – 410 fős étkezési igényét az adott étkeztetési napra csak a tárgynapon 9,00 órakor, e-mail útján adja le. Gyakori az is, hogy a tárgynapi étkezési létszám az előző naptól akár + - 10 – 15 %-al eltér.

2. Bejelentés köteles tevékenység felügyelete

A bejelentés alapján forgalmazható termékek ellenőrzésének megváltozott szabályozása következtében 2016. január 1-gyel megszűnt az újonnan nyíló kereskedelmi egységekben jogszabály által előírt ellenőrzési kötelezettségünk. Bár ez egyik oldalról jelentős kapacitást szabadít fel egyéb feladataink ellátásához, ugyanakkor helyszíni ellenőrzéseink elmaradása e téren súlyos közegészségügyi-kémiai biztonsági kockázattövekedést jelenthet több területen is (pl. vendéglátó egységekben szakszerűtlenül, vagy nem megfelelő anyagokkal végzett mosogatás, felületfertőtlenítés-, tisztítás; használatcikk kereskedésekben bizonytalan eredetű, esetlegesen egészségügyi kártevőkkel fertőzött, vagy nem kellően tisztított termékek forgalmazása).

3. Közérdekű bejelentések

Élelmiszer nagykereskedelmi egység higiénés hiányosságaira utaló bejelentés alapján tartott helyszíni szemle során egészségügyi kártevők jelenlétére utaló nyomok, nem hatékony takarítottság és adminisztrációs hiányosságok miatt felszólító végzést bocsátottunk ki; az eredményes rovar- és rágcsálóirtás, a hiányosságok megszüntetésének végrehajtása és utóellenőrzés alapján határidőn belül megtörtént.

4. Kiemelt munkatervi feladatok:

Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal által központilag meghatározott kiemelt munkatervi feladatokat az eltelt időszakban kapacitáshiány ellenére sikerült (2015 évben) maradéktalanul teljesíteni, illetve azok a tárgyévben időarányosan teljesültek. 2016-ban a kozmetikai gyártóhelyeket és az itt gyártott termékek címkézésének megfelelőségét, valamint a gyártás higiénés feltételeit ellenőriztük. A levett 2 db felület-tisztasági minta vizsgálati eredményei megfelelőek voltak.

4. Ételfertőzés, ételmérgezés:

Nyilvántartott főzőkönyhai eredetű, bizonyítottan élelmiszer okozta megbetegedés az előző jelentéskészítés ideje óta és tárgyévben nem történt.

A tárgyévben bejelentett gombamérgezés nem történt.

Dombóváron a saját szedésű gombát minősítő gombavizsgáló működéséről továbbra sincs tudomásunk. A magánpiac üzemeltetőjét tevékenységének kezdetekor tájékoztattuk, hogy a gyűjtött gombát forgalmazó árusok fogadása esetén kötelező gombavizsgáló alkalmazása.

Az élelmezés-egészségügy szakterületen tartott ellenőrzések alkalmával Osztályunk munkatársai a nemdohányzók védelméről szóló törvényben foglaltak betartását, valamint a kémiai biztonsági előírások előírásainak teljesülését is egyidejűleg ellenőrzik. Az ellenőrzések során továbbra is a felmerülő hiányosságok kisebbik része érinti a közegészségügyet, melyek túlnyomó része hamar orvosolható – főként iratbemutatással (új üzletben kommunális hulladékszállítás megoldása; rovar- rágcsálóirtás), nagyobb részük továbbra is kémiai biztonságot érintő hiányosság (elektronikus alapú tevékenység-bejelentés, kémiai kockázatértékelés elkészítése, címkével megegyező adattartalmú biztonsági adatlapok beszerzése.).

Gyermek-, és ifjúságegészségügy

Dombóvári járásban működő intézményekben a közegészségügyi ellenőrzéseket az általános közegészségügyi, speciális ifjúság-higiénés előírások, valamint a nem dohányzók védelmével és a kémiai biztonságról szóló törvény betartásával kapcsolatosan végeztük.

1. Kiemelt munkatervi feladat keretében **2015-ben** elvégeztük a szálláshellyel rendelkező **tábor** (Gunaras) közegészségügyi ellenőrzését, felmérését, valamint a napközis táborok (Caritás, Szépteremtő Kaláka) ellenőrzését, melyről az előző beszámolómban részletesen kitértem.

2016-ban három tábor (Gunaras, Caritas, JAM tábor) bejelentését tették meg osztályunkhoz. Az ellenőrzések alapján az alábbi hiányosságok kerültek megállapításra.

- az ellenőrzés időpontjában az ivóvíz vizsgálati eredményt nem tudták bemutatni.
- a táborozás ideje alatt szakképzett elsősegélynyújtó végzettséggel rendelkező személy képesítési dokumentációját nem tudták bemutatni.
- a kommunális hulladék gyűjtése fémvázra felakasztott nejlón zsákokban történt, melyek nyitottak voltak.
- a táborozók étkeztetésével kapcsolatban megállapodást nem tudtak bemutatni
- ágyneműk (paplan, párna, huzatotok, pléd) mosására vonatkozóan számlát, megállapodást nem tudtak bemutatni.

Felszólító végzésben intézkedtünk a hiányosságok felszámolására.

A Caritas napközis tábor vonatkozásában problémának látjuk, hogy a táborozó gyerekek étkeztetése, caritas tevékenység keretében, önként jelentkező családoknál történik, jogszabályi háttérrel nem rendelkezünk ennek megakadályozására

2. 2016-ban kiemelt munkatervi feladat részeként ellenőrzéseket végeztünk óvodákban, valamint az alkalmazott sóterápiás módszerek is felmérésre kerültek. Dombóvár városban jelentésem írásáig 1 óvoda került ellenőrzésre, ahol sóterápiás módszert nem alkalmaznak.

3. Panasz- illetve közérdekű bejelentések.

Előző beszámoló írása óta oktatási, nevelési intézmények vonatkozásában nem volt.

Település-egészségügyi szakterület

1. Ivóvízszolgáltatás felügyelete

A Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya továbbra is csak az 1000 m³/nap-nál kisebb kapacitású és 5000 főnél kevesebb állandó népességet ellátó vízellátó rendszerek hatósági felügyeletét látja el, így a város területén Osztályunk hatáskörébe továbbra is 2 üzemi ivóvíz szolgáltató felügyelete tartozik (Dombóvári Szent Lukács Kórház, MÁV Intézményi Vízmű). Dombóvár város vízellátásának hatósági felügyeletét a Tolna Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya látja el. A város ivóvízellátásával összefüggő, lakosságtól érkező jelzéseket, bejelentéseket Osztályunk munkatársai az esetleg szükséges intézkedések megtétele érdekében továbbra is azonnal, egyidejűleg továbbítják mind a szolgáltató, mind pedig a hatósági felügyeletet ellátó Népegészségügyi Főosztály számára. Szükség esetén a gyors, operatív kapcsolattartás érdekében segítjük a szolgáltató helyi képviselőinek és a Népegészségügyi Főosztály munkatársainak és az ügyfeleknek az egymás közti kommunikációját.

Vízminőséggel kapcsolatos lakossági bejelentés az általunk felügyelt 2 üzemi ivóvíz szolgáltató tevékenységével kapcsolatban az előző beszámoló óta eltelt időszakban nem érkezett. A szolgáltatók az

ún. „önkontroll” vízvizsgálati eredményeket rendszeresen, vízművenként a vízjogi üzemeltetési engedélyben rögzített ütemterv alapján végeztették. A vizsgálati eredményekről, valamint kifogásoltság esetén a tett intézkedésekről elektronikus úton folyamatosan tájékoztatják Osztályunkat.

Tárgyévben mind a **MÁV Intézményi Vízmű**, mind pedig a **Szent Lukács Kórházi vízmű ellenőrzése a jelentéskészítés idejéig megtörtént**, mindkét szolgáltató aktuális jelentési kötelezettségeinek folyamatosan eleget tesz, intézkedés nem volt szükséges. Az üzemi vízművek vonatkozásában átmeneti ivóvízellátás biztosításának elrendelésére nem került sor.

A Dombóvári Szent Lukács Kórház üzemi vízműve pályázati forrású rekonstrukciójának befejezését követően a beépített Hidrofilt típusú arzén-, vas-, mangán- és ammónium-mentesítő berendezéssel működő vízmű próbaüzemének eredményes befejezéséhez határozati úton hozzájárulást adtunk, a vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás jelenleg folyamatban van.

2. Medencés fürdők felügyelete

Dombóváron 4 medencés fürdő üzemel, melyek működését előzetes ütemezés alapján ellenőrizzük.

A Dombóvári Gunaras Gyógyfürdő és Idegenforgalmi Zrt. területén az előző jelentés óta a működő medencék száma a Diamant Spa wellness részlegben egy jakuzzi, egy gyermek- és egy élménymedencével bővült. (A 2015-ben létesült medencék kezdeti működtetését közérdekű bejelentés alapján átmenetileg – egészségügyi bírság és eljárási bírság kiszabása mellett – határozati úton felfüggesztettük. Ezt követően az üzemeltető üzemeltetési szabályzatát aktualizálta, annak jóváhagyásával egyidejűleg az új medencék próbaüzemét megkezdte, majd 2016. 05. 30-án eredményesen befejezte.) A szezonális medencék előzetes szemléjét követő nyitást két ütemben hajtották végre: 2016. 05.27-én az Iker 1- és 2. medencéket, valamint a gyermek- és strandmedencéket nyitották meg a felújítási-karbantartási munkák befejeztével, megfelelő vízvizsgálati eredmények birtokában. A többi szezonális medence nyitása az iskolai nyári szünidőhöz igazítva ugyancsak megfelelő fürdővíz vizsgálati eredmények birtokában 2016. 06.15-től történt. Működtetésük tervezetten 2016. 08. 31-ig történt.

A szezonális nyitást követően 2016. augusztus 15-én kiadott hatósági vízminták eredményei alapján a szezonálisan üzemelő kültéri medencékkel kapcsolatban intézkedésre nem volt szükség, ám a beltéri töltő-ürítő rendszerű termálmedencéknél és a szauna úszómedencénél tapasztalt bakteriális szennyeződés miatt határozatilag azonnal elrendeltük a medencék és töltővezetékek, valamint a szauna úszómedence vízforgató berendezésének fertőtlenítőszeres nagytakarítását. Az üzemeltető a szükséges beavatkozásokat azonnal végrehajtotta, a fürdővíz megfelelőségének igazolására a vízmintákat egy napon belül levették, melyek megfelelőek lettek. A strandszezon során Osztályunk által tartott közegészségügyi és kémiai biztonsági ellenőrzés alkalmával alacsony vendégszám mellett szabályos üzemvitelt és megfelelő takarítottságot tapasztaltunk, közegészségügyi hiányosság nem merült fel. A szolgáltató az üzemeltetési szabályzat szerinti önkontrollos fürdővíz minták eredményeit az év folyamán rendszeresen továbbította Osztályunk számára. A medencék vízellátását a K-79; D-2; D-3; D-5 jelű saját kutak vízállalásával bőségesen biztosítani tudják. A saját kutak védterületeinek, kútfejeknek a tervezett karbantartását (kerítésjavítás, kútfejek berendezéseinek karbantartó festése) a nyári strandszezon befejezését követően tervezik.

A fürdőben 2016-ban a jelentéskészítés idejéig 2 ízben tartottunk ütemezett ellenőrzést (osztályunk által egy szezon előtti és egy strandszezon alatti ellenőrzés), valamint más egység ellenőrzésének keretében egy ízben víztisztaságra vonatkozó bejelentés miatti helyszíni szemlét, melyek során egyéb közegészségügyi hiányosság nem merült fel.

Az előző évi három (részben közegészségügyi tárgyú) közérdekű bejelentéssel szemben ebben az évben csak **egy közérdekű bejelentés** érkezett: a fogyasztóvédelmi hatósághoz érkezett és Osztályunkhoz áttett közérdekű bejelentésben a bejelentő a fürdő töltő-ürítő rendszerű kültéri termálmedencéi vizének tisztaságát kifogásolta. A bejelentést követően előzetes értesítés nélkül két alkalommal tartott helyszíni szemle tapasztalatai alapján a bejelentést nem tartottuk megalapozottnak, de ettől függetlenül felhívtuk az üzemeltető figyelmét a naponta leürített kültéri medencék alapos takarításának fontosságára is.

A Dombóvári Szent Lukács Kórház Gunarasi Rehabilitációs Centruma által üzemeltetett 1 db töltő-ürítő rendszerű gyógymedence vizét szerződés alapján továbbra is a Dombóvári Gunaras Gyógyfürdő és Idegenforgalmi Zrt. biztosítja. A levett 7 db hatósági vízvizsgálati mintából 2016.06. 09-én 1 db tűrhető és 1 db nem megfelelő eredménye alapján az üzemeltető azonnal savazásos medencetakarítást és a medencetér rendkívüli fertőtlenítő takarítását is elvégezte. A gyógymedence töltésére átvett víz vezetékét az üzemeltető az átadó Gunaras Gyógyfürdő és Idegenforgalmi Zrt.-vel 2016. 06. 10-én közösen fertőtlenítették, az azt követően levett, Osztályunkra továbbított önkontrollos minták akkreditált vízvizsgálati eredményei a beavatkozás hatékonyságát igazolták. Az engedélyezett DINAX fürdővíz kezelő technológia alkalmazásával az önellenőrző vizsgálatok eredményei folyamatosan megfelelőek voltak, így korlátozó intézkedésre nem volt szükség. Az egység tervezett ellenőrzését végrehajtandó munkatervi feladataink alapján 2016 szeptemberére ütemeztük.

A Dombóvári Farkas Attila uszoda folyamatos üzemelésű, terv szerint az éves karbantartási-felújítási munkákat, valamint az egy úszómedence ütemezett vízcseréjét kétszeri leállással (2015. 12. 24. – 2016. 01. 04, illetve 2016. 08. 01. – 2016. 08. 31 között) hajtják végre. Az önellenőrző- és hatósági fürdővíz-vizsgálati eredmények bakteriológiai szempontból nem voltak kifogásoltak, a kémiai paraméterek kisebb eltérését (ph érték beállítása), az üzemeltető az automatikus felügyeleti rendszer eredményei alapján folyamatosan korrigálta, a tett intézkedésekről osztályunkat havi rendszerességgel tájékoztatja. Az uszodát közegészségügyi és kémiai biztonsági szempontból 2016. 07. 12-én ellenőriztük, az uszoda általános és higiénés rendje mintaszerű volt, intézkedés nem volt szükséges.

A Dombóvári Szivárvány Óvoda tanuszodájában az önellenőrző- és hatósági fürdővíz vizsgálatok eredményei alapján a vízminőség folyamatosan megfelelő volt, az intézményben a baba-mama úzás feltételei továbbra is adóttak. A szakaszos üzemelés változatlanul szeptembertől- júniusig (gondozási időben) történik. Az uszoda júniustól szeptemberig zárva tart, melyet az üzemeltető előzetesen bejelentett. Az ismételt kezdés előtt a tervezett medencevíz-csere és ismételt önellenőrző vizsgálat a jelentéskészítés idején folyamatban van. Az egység tervezett ellenőrzését munkatervi feladatok szerint szeptember hónapra ütemeztük.

3. Hulladékelhelyezés

Dombóváron a kommunális hulladékátrakó, továbbá kettő hulladékudvar üzemel. A hulladékátrakó üzemel, ellenőrzését munkatervi feladatok szerint szeptemberre ütemeztük. A két hulladékudvarba kizárólag a lakosságtól származó hulladék kerül. Szelektív hulladékgyűjtés lehetősége a városban hulladékgyűjtő szigetekkel biztosított. A szervezett hulladékszállítás megoldott. A települési hulladék begyűjtését, szállítását, a hulladékudvarok üzemeltetését engedéllyel rendelkező vállalkozások végzik. Kommunális hulladék elhelyezéssel kapcsolatban újabb engedélyezési eljárás nem indult. Ellenőrzéseink alkalmával az induló új vállalkozásoknál több esetben tapasztalható, hogy a telephelyre nem rendelkeznek a kommunális hulladékszállításra érvényes szerződéssel; ezt a hiányosságot az elmúlt időszakban az ellenőrzést követő rövid határidőn belül iratbemutatással maradéktalanul pótolták.

Egyéb ellenőrzéseink során megállapítottuk, hogy a Dombóvár-Gunarasi üdülőövezetben az előző évhez képest a közterületek rendezettebbek, egészségügyi kártevők búvóhelyeül szolgáló, felszaporodását segítő ágnyesedék-halmok, felhalmozott zsákos hulladék hosszabb ideig történő deponálása ebben az évben nem volt tapasztalható.

Az egészségügyi intézményekben keletkező veszélyes hulladékot szerződés alapján a Pécsi Környezetvédelmi Kft., a Zöld Zóna Környezetvédelmi Kft. és a Septox Kft. szállítja el. Legnagyobb mennyiségben az átmeneti tárolást követően a szervezett gyűjtés a Dombóvári Szent Lukács Kórház koordinálásával valósul meg. Területünkön veszélyes hulladéklerakó, hulladékégető nem üzemel.

Az állati hullák elhelyezését, átvételi körülményeit (közérdekű bejelentést követően) a kijelölt hulladékudvar területén (Dombóvár 291/19. hrsz. alatt) helyszíni szemlével ellenőriztük; az átvevőhelyet zártan találtuk. A telep a kifüggesztett tájékoztató szerint szombaton és vasárnap van nyitva. A bejelentést intézkedésre a hatáskörrel rendelkező, engedélyező hatósági főállatorvosnak azonnal továbbítottuk. Közegészségügyi szempontból célszerű lenne a folyamatos átvétel lehetőségét biztosítani a lakosság számára.

4. Szennyvízelhelyezéssel kapcsolatos eljárások

Dombóvár városban szennyvízelvezetéssel, szennyvíztisztítással kapcsolatos vízjogi engedélyezési eljárásban az előző jelentéskészítés óta szakhatóságként nem jártunk el.

A Dombóvári szennyvíztelep ellenőrzése 2016. 03. 22-én megtörtént. Megállapítottuk, hogy a működtetés szabályosan, a vízjogi üzemeltetési engedélyben kikötött közegészségügyi-kémiai biztonsági feltételek betartásával történik. Az előírt rágcسالóirtást eredményesen elvégezték a szennyvíztisztító telepen és az elvezető rendszer rágcسالók búvóhelyeül alkalmas egyéb műtárgyaiban is. A rendszer zárt működtetésű, egészségügyi kártevők (legyek, rágcسالók) felszaporodásától, tisztítóműből kijutó szennyezés miatti fertőzésveszélytől nem kell tartani. A működtetéssel kapcsolatosan hatósági beavatkozás nem volt szükséges.

5. Közérdekű bejelentések

Dombóvár városból 2015 novembere óta Osztályunkhoz település-egészségüggyel összefüggésben 3 közérdekű bejelentés érkezett.

- A Dombóvár, Lucahegyi úton engedélyezett állati hulla elhelyezéssel kapcsolatos bejelentést az illetékes engedélyező állategészségügyi hatóság részére azonnal továbbítottuk. Helyszíni szemle során megállapítottuk, hogy az átvevőhely folyamatos nap közbeni nyitvatartásának megszervezése nélkül előfordulhat állati tetemek nem zárt, ellenőrizetlen tárolása, mely a közeli lakókörnyezetet bűzzel, egészségügyi kártevők elszaporodásának veszélyével közvetlenül is fenyegeti. Az önkormányzat környezetvédelmi megbízottjának előzetes tájékoztatása alapján a folyamatos átvétel megszervezése folyamatban van.
- Lakótelepen az áthelyezett lakossági hulladéktároló konténerok zavaró elhelyezésére vonatkozó közérdekű lakossági bejelentést határidőn belül végzéssel intézkedésre áttettük a hatáskörrel rendelkező Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjéhez.
- A 3. bejelentést ld. a 2. Medencés fürdők felügyelete pont alatt

Az előző évek tapasztalataihoz képest kedvező fejleményként értékeljük, hogy a szennyvíz-csatornázási munkák befejezését követően ez évben nem érkezett bejelentés szabálytalan szennyvízelhelyezésre, kommunális hulladék illegális elhelyezésével összefüggésben, valamint egészségügyi kártevők nagymérvű felszaporodásával kapcsolatban.

6. Működő (nyilvántartott) szálláshely szolgáltatók ellenőrzése: 4 db

- Gunaras Resort Spa Hotel közegészségügyi-kémiai biztonsági ellenőrzése 2016. 06. 01-én megtörtént. Szabályszerű működtetést tapasztaltunk, intézkedés nem volt szükséges.
- Hotel Dombóvár közegészségügyi-kémiai biztonsági ellenőrzése 2016. 06. 02-án megtörtént. Szabályszerű működtetést tapasztaltunk, intézkedés nem volt szükséges. Az I. félévi rovarrágcsálóirtás elvégzését, valamint a hotel 19 db egyedi klímaberendezésének szakszerű tisztítását-karbantartását igazoló dokumentumokat jegyzőkönyvi határidő vállalás alapján Osztályunkon bemutatták.
- Hotel Európa közegészségügyi-kémiai biztonsági ellenőrzése 2016. 06. 22-én megtörtént. Szabályszerű működtetést tapasztaltunk, intézkedés nem volt szükséges.
- A szezonálisan (2016. 06.01 – 2016. 08.31. között) üzemelő Gunaras Apartmanpark és Gyógykemping közegészségügyi-kémiai biztonsági ellenőrzése 2016. 06. 22-én megtörtént. Szabályszerű működtetést tapasztaltunk, intézkedés nem volt szükséges. A szezononként elvégzendő bakteriológiai ivóvíz vizsgálati eredményt határidő vállalás alapján Osztályunkon bemutatták.

Kémiai Biztonság

Hatóságunk nyilvántartása szerint a Dombóvári járásban 1 veszélyes anyagot gyártó vállalat működik, mely az általa gyártott *nem denaturált etilalkohol (legalább 80 tf% alkoholtartalommal)* tekintetében az Európai Vegyianyag-ügynökség felé regisztrációs kötelezettségének eleget tett.

Külföldön gyártott veszélyes anyag, illetve keverék *elsődleges* magyarországi forgalmazója (importőre) a Dombóvári járásban nem működik.

Kiemelt munkatervi feladatok keretében a veszélyesként osztályozott anyagok/keverékek továbbforgalmazóinak, illetve felhasználóinak ellenőrzését végzi hatóságunk. A veszélyes termékek forgalmazására, felhasználására, tárolására vonatkozó általános kémiai biztonsági szempontok vizsgálatán kívül a forgalmazott termékek csomagolásának, címke- és biztonsági adatlap tartalmának, szűrőpróba szerű vizsgálatát végezzük, továbbá ellenőrizzük a veszélyes termékek forgalmazó általi kötelező bejelentésének megtörténtét.

Ellenőrzéseink során kiemelt figyelmet fordítunk az ún. biocid termékek ellenőrzésére, azok engedélyezett hatóanyagainak vizsgálatára, a termék címkézés előírás szerinti adattartalmának vizsgálatára és a csomagolási szabályok betartására.

Európai Unió tagállamként az ún. Reach-En-Force (REF4) Projekt keretében tiltott veszélyes anyagok (benzol, kloroform, difenil-éter, illetve triklór-benzol) termékekben történő előfordulását ellenőriztük a veszélyes anyagot forgalmazók és felhasználók körében, továbbá egészségügyi intézményekben használatos fertőtlenítőszeres hatékonyságának laboratóriumi vizsgálatához gyűjtünk mintát az év hátralévő részében.

Összességében elmondható, hogy illetékességi területünkön a kémiai biztonság helyzete tovább javult: javult a bejelentési fegyelem, mely a kémiai biztonsági szakterületi, illetve az ellenőrzést végző egyéb szakterületi munkatársak ellenőrző munkájának köszönhető. Korábbi évekhez hasonlóak a tapasztalt hiányosságok (veszélyes készítménnyel folytatott tevékenység, illetve adatváltozás bejelentésének hiánya; nem megfelelő vagy hiányzó kémiai kockázatértékelés; biztonsági adatlapok hiánya, vagy a termék aktuális címkézésével nem egyező adattartalmú biztonsági adatlapok biztosítása, valamint a felhasznált veszélyes keverékek nem megfelelő tárolása). Az ellenőrzéseken tapasztalt hiányosságokat ügyfeleink a megadott határidőn belül pótolták.

Az ellenőrzések során szűrőpróba szerűen kiválasztott veszélyes termékek Kémiai Biztonsági Szakrendszerbe (KBIR) történő kötelező bejelentésének elmaradása, címke- vagy biztonsági adatlap tartalmának hiányosságai, vagy a közforgalomba kerülő termék nem megfelelő csomagolása esetén az ügyet a gyártó, vagy első magyarországi forgalmazó székhelye szerint illetékes hatáskörrel rendelkező szervhez továbbítottuk további intézkedés végett.

2016-ban egy Dombóváron üzemelő vendéglátóhely üzemeltetőjével szemben szabtuk ki kémiai terhelési bírságot, 100000 forint értékben, mivel a tulajdonos figyelmeztetés és határozati kötelezés ellenére sem jelentette be a veszélyes készítménnyel folytatott tevékenységét Osztályunk felé.

Nemdohányzók védelme

2012. január 1-ével lépett hatályba a nemdohányzók védelméről es a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény (továbbiakban: Nemdohányzók védelméről szóló törvény) módosítása, mely jelentősen szigorította a dohányzás szabályozását. A Nemdohányzók védelméről szóló törvény szabályainak betartását a megyei kormányhivatalok járási hivatalainak népegészségügyi osztályai vizsgálják. Illetékességi területünkön 2015-ben 425, 2015-ben, beszámolóm időpontjáig Osztályunk munkatársai 232 alkalommal végeztek ellenőrzést a Törvényben foglaltak betartásának kontrollálására. Tapasztalataink szerint a Törvényben foglalt előírásokat a közfoglalmú intézmények üzemeltetői ismerik, betartják, a dohányzást tiltó feliratokat szabályszerűen kihelyezték.

Egészségvédelmi bírságot beszámolóm időpontjáig ez évben nem szabtuk ki. Dombóváron minden szakterületi ellenőrzésünk során ellenőrizzük a Törvényben foglaltak előírásait, illetve ez évben kiemelten ellenőrizzük a buszmegállókat és az autóbuzsós közlekedést.

Személyi és tárgyi feltételek

Osztályunk a szervezeti átalakítások folytán 2015. április 1-től a Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályaként működik. Illetékességi területünk a Dombóvári-, és a Tamási járás területére terjed ki.

Osztályunk operatív létszáma jelenleg 11 fő, ebből 7 fő dolgozik Dombóváron (1 fő tisztifőorvos, 3 fő közegészségügyi felügyelő, 1 fő vezető védőnő, 1 fő járási vezető ápoló, 1 fő igazgatási ügyintéző) és 4 fő a Tamási telephelyünkön. A járási tisztifőorvos heti 3 napon Dombóváron és 2 napon (kedd, csütörtök) Tamásiban tartózkodik.

Tisztelt Képviselőtestület!

Kérem beszámolóm elfogadását!

Dombóvár, 2016. szeptember 05.

Tisztelettel:

Filczinger Ágnes járási hivatalvezető nevében és megbízásából:

Dr. Lévai Erika
járási tisztifőorvos